

MAGYAR BANYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
136 East 17th Street

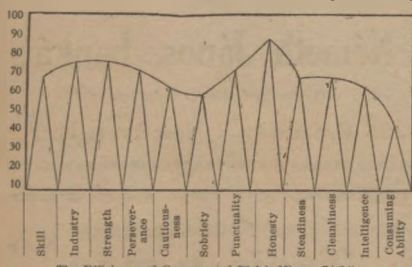
The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

THE EFFICIENCY OF THE HUNGARIAN MINER.

COMPARISON BETWEEN MINERS OF DIFFERENT RACES.—
LET US RAISE THE STANDARD OF THE HUNGARIAN MINERS.

The charts accompanying this article are graphic representations of the efficiency attained by the various races of people working in the mines and are the result of a study covering a period of two years.

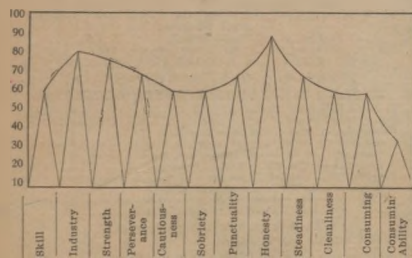
We strongly sympathize with all mine workers, regardless of nationality, and were it possible otherwise we should not confine our attention exclusively to Hungarian miners. Our work and duty most, however, stop with Hung-

Approximately two hundred superintendents have written us about their opinion on this subject. The charts are based upon their reports, supplemented by many personal inquiries and conversations as well as our own intimate knowledge of miners.

arians. We will undertake to raise their standard, and our work among them will be the easier and the more beautiful because we know that they are by no means the least efficient miners.

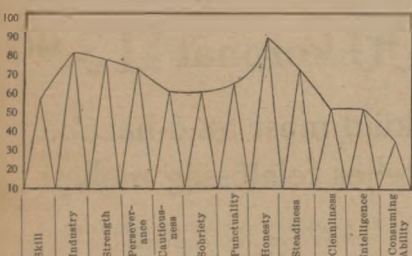
In order to raise the efficiency of Hungarian miners we must

These charts may not apply in all individual cases. There are some exceptions to every rule among all peoples. Nevertheless exceptions tend to prove rather than to contradict the general rule.

analyze their characteristics and thus learn their strong as well as weak points. We will start with a discussion of their traits and in the course of the discussion point out their remediable defects.

In skill both the German and the Welsh miners are far ahead

the most efficient miners and approach the ideal more nearly than any other race. It is the important and urgent duty of all six connected with mining to find out the reasons for the low efficiency of all backward races and then promptly remedy the situation.

of us, which is not at all surprising when we consider that only six per cent of the Hungarian miners in the United States had been employed as such on the other side, while the remaining

(Continued on Page 4.)

GYERMEKBANYÁSZOK.

A MAGYAR BANYÁSZGYERMEKEK SORSA. — GONDATLAN SZÜLŐK SZANANDÓ ALDOZATAI. — MINDEN ÖSSZES TÖBB MAGYAR GYERMEKET ITÉLNEK ÖRÖKÖS BANYÁSZ ÉLETRE.

Háromezer kis magyar gyermek turja a szentet Amerikai hegyei alatt. Háromezer gyenge suhanfut jegyzetek el a magyar aszilk a bányászhalál részére, a a szegény, agyoncsigázott gyermekek száma egyre több lesz, minden őszel nagyobb számban küldik őket a bányák mélyébe.

Az erősebbjeinknek is keserve senk a mi nehéz munkánk. A dereka megfájdul, a lába is kővényes lesz, a mellére szánpor ül, az agyvelőjére a sötétség nyomása nehezedik a legerősebb embernek is, ha tíz-tizenöt évig az igálat buzsa, mi lesz hát a sorsa ezeknek a gyenge csemetéknek, akiket tizenöt-tizenhat, de sokkal több-ször már tizenegy éves korukban leküldenek a bányába?

Ínkább gondatlanságból, könynyelmiségből, mint pénzvágyból teszik tönkre a magyar szülők a gyermekeik életét, a korai bányamunkával. Mikor 13-14 éves korában a pajkosabb gyermek nem akar többé iskolába járni, a mikor a szülők nem szívesen engedik egész szabadságra, nem tudnak a fiúval mit csinálni. Ha nem megy az iskolába, akkor a többi gyermekkel együtt csak a napot lopja a télelenség és rosszasság, pajkoságon tör a fejét, minthogy otthon tartani nem lehet olyan nagy gyermeket a ház körül és szinte önkéntelenül jön a gondolat a szülőknek, hogy beküldi a gyermekét kapus-bojzsának.

A fiu ugyanis maga kérérdzik a munka után, hiszen melyik gyermek nem akarja kivenni néhanapján a kasszát-kaput az apja kezéből, hogy megmutassa, hogy ő is tud dolgozni, a kiadás a házán nagyon nagy, ruha, cipő meg élelmiszer mind drágább lesz, jól jön a házán az a harminc-nyegen dollár, amit kezdetben a kis fiúnak adnak.

Az anya, az apa büszkék a fiu keresetére s elmulik a gond a fejük feül, hogy mit csinálnak hát a gyermekükkel. Bányász lett belőle.

Hat-nyolc hónapig kapus-boj a gyermek, azután egy napon nem megy a munkába a motoros-helperje, akkor oda küldi a bősé és felemeli valamivel a fizetését, egy év alatt motorja, vagy kocsi lesz (drájer) belőle, és két év alatt vagy kompánia munkát végez, vagy szentet loandó a 16-17 éves magyar gyerek.

Az apjának könnyebben esik a munka, hogy a kereset több lesz a házánál, a család jobban meg tud fogni egynehány dollárkát és a gyermekek nem is látják meg a nehéz munkát.

Igaz, hogy néhanéha megíti magát a bányában, hiszen gyermek még és nem mindig épen a munkán jár a fiu esse, igaz az is, hogy néha el-eljárja este az édesanyjának, hogy nagyon fája a vála, hogy megfájdult a háta, de hát az is elmulik, egy, ahogy jött a nem panaszkodik aztán a fiu.

Mikor panasza meg, legtöbb-ször azzal hallgatgatja el, hogy

hiszen már két esztendeje dolgozik, hát 14 éves korában nem volt nehéz a munka, csak tizenhat éves korában kezd a dereka fájni és az édesapja elmondja neki minden este, hogy ő maga 16 éves korában ugy szántott, ugy kaszált, ugy kapált, mint a legerősebb ember.

Hát a fiu hallgat. A panasza ugy sem ér semmit, meg aztán hozzá is szokik minden fáradalomhoz és minden fájdalomhoz. Keresni jól keres, pedá napján megtarthat magának mindig egy pár dollárt és amellett, hogy szépen ruházódik, még italta, meg sokkal rosszabb mulatságra is marad jóca kancé.

Mert iszik is a gyermek. Embermunkát végez, hát jussot tart a férfiaknak dukáló mulatságra és ha az apja szülés is, hogy nem kellene meg mulatgatni, hogy korán van még a leányok után járkalni vagy a fiu, vagy az édesanyja mindjárt megállítja a mentéget. Keres, hát költ. Az annak a rendje.

Tizennyolc éves korában kész férfi a gyermek. Kidolgozta magát alaposan, kimulatta magát még alaposabban, ismeri már az élet minden élvezetét és unja már ezt az egész mostoha világot. Nehezen várja a vasárnapot, hogy megpihenhessen, vagy még inkább azért, hogy beruhasson és nem sokat visz már haza a pedából.

Azután talán megnősül, talán legény marad, de mindenképen megvönül és tizerezszám látni ezeket a szerencsétlen ifjú vén embereket, akik 25 éves korukban esdapt arccal, megrokkanttan, megroggyantva húzzak maguk után a lábukat és töböt költenek a putikára, mint fuszereere.

Harminc-nyolc éves korukban kész, hajlott hátú, őszeroskadó öreg emberek, akik többé egy hajótörés sem érnek.

Ez, magyar bányászok, a gyermekek sorsa, akiket 17-18 éves koruk előtt behajtanak a szülők a bányába. Az apák nem gondolnak rá, hogy ha ők dolgoztak is szuhányerek korukban, de nem a bányában, hanem a mezőn, az lsten ege alatt őríztek a libát, a markot szedték, vagy kapálták a kukoricát; és hogy ők a teli hónapokban bizony alig csináltak valamit.

Elfelejtik az apák meg az anyák — hogy az ő szívuk mindig viszávágyik a mezőre, hogy husz évi bányászkodás után is megszokandó a lelkük, ha a falusi határra gondolkodnak, mert a mezőgazdálkodásban, a földművelésben nőttek fel, és ez vált a második természetüké.

Arra számítanak, hogy ha a gyermek is dolgozik, akkor gyorsabban szereznek egy pár dollárt, hogy akkor hamarabb megvehetik azt a bizonyos darab őzasi földet, amire ugy vágyának, de elfelejtik, hogy aközben a fiúnak a bányász mesterség fog a természetévé válni, hogy a gyermekkorá-

ban a föld alá üszött fin soha sem fog a nyári nap tüzében kaszálni kapálni, hogy örök időkre a bányák szomoru sötéteje jut annak osztályrésül, aki 14 éves korától 20 éves koráig a bányában dolgozik.

Örökös bányamunkára ítélik a szülők a gyermeket, ha korán leviszik őket a bányába és jaj annak az embernek, akit 13-14 éves korában kapus boynak adtak.

De hát hány ilyen gyermekből nem is lesz majd ember?! Hány kis magyar gyermek vére fite meg pirosa a bányák fekete falaiát, hány kicsi testvérünk koporája fekszik szanaszáljal a bányásztemetőben?

Hízen a 14 éves gyermeknek az eze nem járhat mindig a munkán, hiszen annak játék kell, hiszen mikor mi 14 évesek voltunk ha dolgoztunk is néha, de játszótunk is lehet, a munkán kívül is meg a munka közben is, hát ezek is pajkoska.

A bányában pedig nem lehet játszani. Egy hibás modozulat egy kis felvezetés és a bányászgyerek öszenyorított holtestét hozták ki mindjárt a munkából.

S aztán, hízen a magyar bányász nincs arra szorula, hogy a gyermekét korán a bányába küldje! Hízen el-tud minden épkézláb magyar bajtára egy családót tartani, andkül is, hogy a gyermekét megölje.

Hogy mit csináljunk velük! — Akármint, csak ne adjuk őket korán, semmi esetre ne adjuk őket 17-18 éves koruk előtt a bányába.

Aki teheti és ahol alkalom van rá, ott járassák a gyermeket iskolába, addig, amíg csak megtehetik. Nem feltétlenül munkán kell lenni a bányászok gyermekeinek. Ahol ez nem lehetséges, akkor 13-14 éves korukban ki kell venni a fiut az iskolából, a akik városba nem küldhetik taníttatni, azok másképp gondoskodjanak a gyermekről. Adják őket inas felének az ülebe, vagy valamelyik műhelybe, vagy küldjék őket a farmokba dolgozni a szomszédságban, de semmiképen és soha ne a bányába.

Még akkor se adják a bányába korán a gyermekeket, ha esetleg el kellene miniatul költözni a bányatelepről. Mi marad a szegény embernek öregeségre ebben az életben, ha a saját gyermekeit töltés teszt?

VÉGET ÉRT A SZETRAJK.

Michigan államban véget ért a bányászok sztrájkja és október 16-án mindenfelé visszatérték a munkába. A békés megegyezést a szervezett tisztviselői ajánlották, a akik állták, hogy békés uton jobben eredményt érnek az emberek és kevesebb veszteséget okoznak maguknak is, meg a társaságoknak is.

ROBBANÁS EGY JAMISON BANYÁBAN.

IRTÓZTAS ROBBANÁS A BARRACKVILLE, W. VA. BANYATELEPEN. — EGY CSOMÓ BANYÁSZ HALÁLOS SZERENCSETLENSÉGE — EGY DERÉK ÉLETMENTŐ TRAGIKUS HALÁLA.

Eget-rázó, szivettépő dördülésel vágtott bele egy bányarobbanás a mi küzdelmes életünkbe az elmúlt héten, amikor október hó 19-én délelőn kirobbant a Fairmont melletti barrackvillei bánya.

A kirobbant pokolban tíznél több bányásztestvér elégett, vagy szétéptett holteste után kutatnak, de sokan azt mondják, hogy a szerencsétlenség száma sokkal nagyobb ennél; vannak akik ötven halálos szerencsétlenségre is becsülnék. Nem tudni még, hogy mennyi az igazság.

Vasuti kocsi híján nem dolgozott a bánya rendez üzemmel a robbanás napján, a minthogy épen délidőben esett, mikor a künn dolgozó kompánia munkások ebédeltek és így távol voltak a telepen, aránylag még nem olyan súlyos a szerencsétlenség, mint más, dolgozó nap lett volna.

Más bányászserencsétlenségén a gyász azonban részletekben szakad rendszeren az emberek szívére, más helyeken reménykedni szoktak a benn maradtak után, amíg itt egy szerre fel kellett adni minden bizodalmat.

Akik a robbanás alkalmával jelen voltak Barrackville, azok mind tisztában voltak vele azonban, mikor a robbanás után a bányára három nyílászóló tüz és láng csapott ki, hogy itt mentési munkálatakról szó sem lehet, hogy itt az eltemetett emberek nem évek várják a derék mentőket.

A nagy erejű robbanás a föld felett is irtóztas pusztítást vitt végre. Ugy néz ki Barrackville mintha orsom után meredéken ég fel az üszökös épület-csontok és a szomoru hely látogatni rettetten pusztulás emléket vizik munkásokkal.

Bár a mentési munkákat azonban megkezdtek, ma sem tudják még megállapítani pontosan, hogy hány ember veszett el, csak kutatók, lázas gyors munkával kutadják, hogy merre vannak a szerencsétlenek hullái, akiket benn ért a baj a kirobbant bányában.

A mentési munkálatok kezdetén mindjárt olyan tragikus baj történt, ami múltéteket koronázta be az október tizenkilencedikéig gyásznapot, új halottat fektetve az ösmerczont hullák mellé.

Jones L. M., aki a mentési munkálatokat vezette és aki egész életét ebben a nagyseri hivatásban töltötte el, annyi jóakarattal és oly igyekvő buzgalommal látott a munkához, hogy tovább hatolt a keltettől és holtan húzták ki a tárast a bányából, a hol megölték őt a mérges, föjté gázok.

Jones után a társai is mind mélyebbre hatoltak, egy, hogy valamennyit eszméletlen állapotban húzták ki a törmelékhez közli, de a többi szerencsétlen magához tért, csupán Jones nem bírták többé felbresztetni.

A hivatásos mentők és jó emberek csoportja dolgoznak még ma is, hogy a holtakat kiborítsák és hogy a bányát újra rendezésszék; s a szomoru munkában hol

egy megölt testvér égett holtestével, hol egy szegény kimúlt mule tetemére bukkannak, egy, hogy egyik borszalom a másik után következik a számukra.

A bánya lejártaánál, a hol a mentők közlekednek, kisirt esemény, megtört asszonyok és zokogó árva várják nap-nap után az üszökös holtesteket, közben-közben felragyog némelyik hitvesnek a szemében valami kába remény, — hogy a következő percben újra ősz szorongva terüljenk végig a pernye-lepte földön.

A vizsgálatot csak a mentési — illetőleg a hullakereső munka befejezése után tarthatják meg, a mikor majd utána néznek, hogy mi okozta a borzalmas szerencsétlenséget.

A bányászasság állítólag e-ég rendszeren tartotta a bányát, a valamit természetfeletti csapás juttatta szegény bajtársainak a korai sírba, de van elég olyan munkás is, aki viszont hanyagsággal vádolja az előjárókat, és azt állítja, hogy vizsgálat nagyon terhelő adatokat fog megállapítani, ha alaposan kívánnak eljárni a dolganak.

Magyar testvéreink kevesen dolgoznak ezen a telepen, mindössze hat egy, vagy két család és az eddig biztosan megállapított hat léleket közt magyar egy semme de, — sajnos, — ez a lista még nem végleges, mert nem tudják még ma, hogy egy mennyien pusztultak el.

A Jamison társaság kilences számú bányájában a mely nem messze van a szerencsétlenség színhelyéhez, magyartok is nagy számban dolgoznak a reméljük, hogy ott most a társaság kétödött gondolat fog ügyelni az emberek biztonságára, nehogy ott is megismétlődjen a rettenetes szerencsétlenség.

ÚJ PÉNZT VERET A WASHINGTONI KORMÁNY.

A washingtoni pénzügyminiszterium jelentése szerint új 10, 55 és 50 centes pénzeket fognak verni. Új pénznek a maild sokban előtört művészi rajzokat fognak mutatni.

FIGYELEM!

Lapunk múlt heti számbában egy sztrájktró híradás nyomán olyan értesítés jelent meg, hogy Hoovervil len jól megy a munka.

Szerkesztőnk tavol volt és a munkahelyrekt író munkatárs nem tudta, hogy Hooverville telepen sztrájk van, — jóhiszeműleg adott helyet a híradásnak.

Figyelmeltettük a magyar bányászokat, hogy Hooverville hely telepen csak becsutlan munkáitörőssel kaphatnak strájkot, maradjanak tehát e teleptől távol.

Bányászok kerestetnek.

Nős és magános bányászok kerestetnek!

A Blackwood Coal & Coke Co. Virginia államban lévő bányában. Mašina azén, nyitott lámpák, jó top és száraz bányák. A szén tisztá, a magassága 4 és 14 sukt közt változik. Jó kereseti viszonyok, fizetés kéthetenként. — Jó házak, jó údvíz, kőolaj, vonatközelében, iskola, templom a telepen. Kereset 3 és 5 dollár! kült naponta. — Felvilágosításért írjon magyarul a címre:

BACKWOOD COAL & COKE COMPANY
BLACKWOOD, Wise County, Virginia.

Keresünk 20 jó magyar bányászt

A bányában magán szén és jó tölte van No. 3 gáz szén. Állandó jó munka és tisztességes bányászati melletti jó kereset. Bányászok napi keresete 3 és 5 dollár között voltok. A pász Payette Countyban van, a K. M. vasút mentén.

THE COLUMBUS IRON & STEEL CO. MARTING, W. VA.

COLVER

Ebensburg Coal Company

COLVER, CAMBRIA COUNTY, PENNSYLVANIA
Tíz mérföldnyire fekszik Vintondale és Hazia és hat mérföldnyire Ebensburg városától. — Kitértő vonal összeköttetés. NAPONTA VONAT REJISEN KERESZTUL.

A bányán szén, a szén benne semmi pász. Az emberek beviszik és kifizetik a bányából. Állandó jó munka. A mi bányászunk két hetenként állig üzentől kilencven dollár keresnek. Vannak három, négy, hat és nyolc szobás lakóházak, vízzel és villanyvilágítással. — Lakókai, templomok, külön játszóterek a gyermekek részére és szórakozó helyek a felnőttek részére. Ha jó munkát, jó öltönyt, szép szomszédokat és kedves életet akar, a mi azt akarja, hogy rendszer, jó bányában, rendszeres fizetés mellett dolgozzék, akkor

!!! Jöjjön Colverra !!!
Bővebb felvilágosításért írjanak a címre:
JOSEPH SZANYI, P. O. R. 178, COLVER, PA.

200 bányászt keresünk

ELEANORE SHAFT és ELEANORE SLOPE bányáinkat, ELEANORA, Pa. telepünkön. Nincsenek munkázások, állandó munka, jó fizetés. Embereink jelenlegi keresete 80 és 100 dollár füst váltakozik.

— Vezre a Buffalo-Rochester & Pittsburgh Railway vonatot Pittsburghban és váltson legritig Big Run, vagy Punxsutawney állomásra, ahonnan villamos vasúton (street-car) mehet bányához és jelenkeznek a szuperintendensnél.

The Rochester & Pittsburgh Coal and Iron Co
ELEANORA, PA., Jefferson County

The Lehigh Coal and Navigation Co. Lansford, Carbon County, Pa.

alkalmazhat keményezén bányában bányászokat, timbereket, kompániai munkásokat, külső és belső munkára. Állandó munka és a szervezet által a következő négy évre megszabott rendszeres fizetés.

Szénvágókat és ladolókat

keresünk a BURGESSTOWN, PA. ERIE bányába. 27 mérföldnyire van Pittsburghtól, kellemes hely, jó házak, állandó munka, union hánya, sztrájk nincs. Katolikus és protestáns templomok, jó iskolák. Jelenkeznek munkák a bányában.

PITTSBURGH & ERIE COAL CO.
310 HOUSE BUILDING, PITTSBURGH, PA.

OSZI ÜLTETÉSEK ALKALMAS LEGNEKESSEBB FAJTA

Szőlő csemeték

gyömbörfák, rózsafák, diófák és diabokrok, ugyanígytén korai tavasszal nyíló legeszebb virágok
TULIPÁN, JACINT, nárcisz, kókusz, stb. virágágyások a legmagasabb válmatekékben egyedülállóan kaphatók. — Ne feleddék a virágágyásokat, hogy a tulipán, jácint virágágyásokat most az ősszel kell a földbe tenni, hogy korai tavasszal gyönyörű virágokként bünök. Kérem érdeklődőinket, mindenképp, továbbá észvelni vetendő gazdasági és egyéb magokért iradjon boldok meg árányokért hátróvá! Tisztelettel érte.

Kállay Bros. Co. Painesville, Ohio

BANYATELEPEK HIREI.

SHARONDALE, Ky. Azt írja onnan Sótér György magyar testvér, hogy a munka jól megy, dolgoznak minden nap és magyar bányászokat mindig szívesen vesznek fel. Az emberekkel jól bántanak és kerenni lehet tisztességesen.

BRUCEVILLE, Ind. Kaposz latván magyar bajtárs érteit benemintek, hogy a munka ott most elég jól megy, öt napot dolgoznak egy héten. — Geesee a bánya, a szén magassága öt és nyolc sukt közt váltakozik benne; a legtöbb víz, csak egy részében nincs pláz a plezében, gáz akad néhol egy kevés, de azért a bányákban szabad lámpákkal dolgoznak. Lejáró kö nincsen. — Tonna száma fizetnek és masina után egy tonna szénért 42 centet adnak, vegyes mérésű. Szerencsétlenség igen ritkán történik, az emberekkel elég jól bántanak, az életviszonyok olyanok, mint más plezében. Embert ritkán vesznek fel mostanában.

CLOTHIER, W. Va. A Coal River vidéken nagy bányá van vasuti kocsiában, ami a munkát meglehetősen hátráltatja. Az ár-víz pusztításait így még most is nagyon érzik erre felé a bányászok.

MONONGAHEILA, Pa. Ez a plezén két-három héten belül egy új szénbányát nyitnak, amely a kérdésben mindjárt ötven embernek fog munkát nyújtani.

MUCKLOW, W. Va. A munka itt jól megy, mindig dolgoznak és nagyon szívesen vesznek fel a magyar bányászt mindenkor. A telep termelő képességét most mindenféle képen fokozni akarják és nem sokára kétszer ennyi szén tudnak a bányából kiszedni, mint eddig.

COBALT, ONTARIO, CANADA. — Azt írja onnan Balogh András testvér, hogy a munka elég jól megy és szívesen vennének fel magyar bányászt. A fizetés nyolc órai munkaidő mellett másnaposoknak \$3.50, helpereknél \$3.00 és mozeroknál \$2.75. Anyja a munka, hogy néha vasárnap is kell dolgozni. A telepen lakó magyarok száma háromra csökkent, mert a háború kitörésekor a magyarokat mindenfelé lefizették és így elhúzódtak arról a vidékről is. De Cobalt bányában soha nem küldték el a magyart, azt Balogh András testvérünk szerint néha kérdexnek is magyar ember felé, és szívesen felveszik, ha munkanélküli bajtárs jelentkezik náluk munkára. Szeptember hó 16-ától szezezen írtal nem lehet a telepen kapni.

CRESCENT, O. — Pásztor János magyar testvér írja, hogy a munka ott nem megy a legjobban, mindössze két-három napot, ha dolgoznak egy héten. A kereset ennek arányában meglehetősen alacsony, úgy, hogy a magyar bányászok más vidékre kénytelenek menni a után.

BRAZELL, PA. — Azt írja onnan egyik magyar bajtárs, hogy a munka esendően megy, mert a flaccikat nagyon rendeltetül kapják és emiatt sok üres nap van a bányában. Szlopas a bánya, a szén magassága hat és nyolc sukt közt váltakozik benne, víz nélkül van, néhol száraz a pláz, gáz nem igen van, lejáró kö van mindent. A szénért tonna száma fizetnek és masina után 36 centet, pik után pedig 59 centet adnak a bányásznak, vegyes mérésű. Az emberekkel elég jól bántanak, szerencsétlenség ritkán fordul elő.

CLARKSBURG, W. VA. — Magyar testvéreink azt jelentik arról a vidékről, hogy a bányák részben földedőket dolgoztatnak, — részben pedig egészen le vannak zárva, mert a vasuti kocsiiban nagy a hiány. Ha az állapotok sokáig így tartanak, akkor a bányászok el fognak a vidékről széledni.

MARTING, W. VA. — A telepre a társaság bányászokat keres és így elegendő ott a munka. A pláz Montgomery közelében fekszik a minthogy a vidék szállítási eszközei most a vízi úttal megszorodnak, az egész vidék minden bányája több vasuti kocsit fog kapni a több szénen is lesz képes kiszállítani, tehát a bányásoknak is állandóbb lesz a munka.

SCRANTON, PA. — Október hó 11-én az itteni bányában robbanás volt, amely alkalmával hat bajtársunk meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült. Az utolsó hetekben általában ügyesülve napirinden van a kisebb-nagyobb mérvű szerencsétlenség a vidéken, s a kórházak telve vannak a bányák sebesültjeivel.

CONNELLSVILLE, PA. — Azt írják onnan, hogy a koksztérmetel valamivel állandóan csökken, mert az anyag is érezhető munkahibányhoz most még a vasuti kocsi hiánya járul. Remélik, hogy három négy hét múlva megszűnik a vasuti hiány, de hogy a munkahibányt miképp pótolják, az néve nem képesek a társaságok megoldást találni.

CENTRAL CITY, KY. — A telepre a bányát újra izembe helyezték és a munkát rövidesen helyes erővel folytatják. A bányatársaságunk szerződése van a bányászok szervezettel és a szervezet pert ígért arra az esetre, ha a munkát nem vennék fel és így akarják a júnit lejárni. Ezen a vidéken nagyon kevés magyar testvér dolgozik s a telepen tudomásunk szerint mindössze ketten vannak.

GLOUSTER, OHIO. — A városka közelében fekvő 23. számú bányát "vizesen megnyitják és a teljes erővel megkezdik benne a munkát. A bánya körülbelül hat napja le van zárva s a munkások nagy része más vidéken keresett megélhetést.

BIRMINGHAM, ALA. — Alabama állam minden részéből nagy káré hiányt jelentenek és ha a viszonyok rövidesen nem javulnak ropant súlyos bajok állnak be a bányászokban. A vasuti kocsi hiánya az egész Délen olyan rettenetesen érezhető, hogy egyes vidékeket valóságos nyomorba döntött a szállítási teljes megszakítása.

WINDING GULF, W. Va. A munka itt jól megy, minden nap dolgoznak és szívesen vesznek fel embereket a telepen bármikor. — Most építi a társaság az újabb munkátelepet, amelyen a szénház és gyűlésterem már befejezéshez közeleg. Állítólag ez lesz a legkülönb szórakozó helye az egész vidéknek.

GARY, W. VA. — Azt írják onnan, hogy a United States Coal and Coke Co. újabb hatszáz kocsizetű kementek akar izembe helyezni és így felelmei a kocsizetű kementek számát a telepre 2200-ra. A bányában is teljes üzemmel dolgoznak a szívesen látják mindig a munkára jelentkező magyar bányászt.

CSANADY PÉTER úr Garyben, W. Va. és vidéken képviseli a Magyar Bányászlapot.

JAVULÓ HELYZET COLORADOBAN.

FARR, COLO. — Azt írja onnan egy magyar testvérünk, hogy a munka most elég jól megy és az emberekkel is meglehetősen bántanak. Sokat kell ugyan fizetés nélkül is dolgozni, de azért a munkája után tisztességesen kereseltek a bányász is. Embereket minden nap vesznek fel egyet-kettőt, de távoli vidék magyarjai ne utazzanak még erre felé.

VIRDENBEN VÉGET ÉRT A SZTRÁJK.

Virdenben, Ill. az emberek három hétig sztrájkban voltak, mert a társaság szerintük megrövidítette őket hatézer dollárral. A szervezet tisztviselői úgy intézkedtek, hogy a bányászok visszatérnek a munkába és békésen fogják az ügyet letárgyalni és elintézni.

ZAVAROS A HELYZET KENTUCKYBAN.

Kentucky állam nyugati részében, a Du Point bányák közelében zavaros helyzetben vannak az emberek a munkát. A hosszú sztrájk idején nem akarták őket a jünitől támogatni, holott itt-ott már igazán éheztek az emberek a dacra annak, hogy állandóan ezeket adtak a szervezet kasszájába és ezért a bányászok új munkas-szervezetet csináltak maguknak. A társaság az új szervezetet ismerte el és bár a United Mine Workers embereit is felvesszük munkába, ezt az egyesület nem ismerik ott el, mint a munkásság intézményét és nem tárgyalnak velük semmiféle ügyben.

GÖGYÜLŐLŐ BAJTÁRS.

Megirtuk nemrég, hogy Kis György, Farr, Colo. telepen véletlenül megölté magát és hogy az állapota elég súlyos. Most arról az örömdetes hírről értesít bennünket Sipiczky András testvér, hogy Kis már szépen gyógyul és pár hét múlva annyira jobban lesz, hogy munkába állhat.

SZTRÁJKHELYZET PENNSYLVANIÁBAN.

Pennsylvaniaiban a sztrájkoló bányászok igyében semmi változás nem állt be, mert békéltetőről egyik fél sem akar hallani ahol. Somerset megye területén úgy látszik, mintha a munkások kiidezlené lánvulha a társaság kök mindig több-több embert állítanak munkába.

Hooversville-n különösen észlelhető a fokozott munka, mert mindig több szénet termelnek ki, Listerben pedig szintén tartja a társaság az embereit, akiket nem lehet a piszkos munka abba hagyni sára rábírn. Tisztességes emberek kerüljék el ezeket a helyeket.

Fontos értesítés.

Folyó hó 14-ikén megbízóm Jimre elküldöttem az ugyanazon európai bankomtól érkezett és az augusztus 2-ikéig oda továbbított pénzküldemények kifizetését igazoló

4000 Óhazai feladó levényét, 2650 hivatalos átvételi elismervényt
A CIMZETTNEK SAJÁTKÉZI ALÁÍRÁSAVAL,
192 HADIKÖLÖCSÖN LETÉTI JEGYET,
67 POSTATAKARÉKKÖNYVET

annak bizonyosságul, hogy az általam küldött pénzküldemények

22 NAP ALATT
rendelkezési helyükre érkeztek.

4000 AMERIKAI MAGYAR
tesz tanúságot amellett, hogy az óhazába küldött pénz sorsa iránt csak akkor lehet nyugodt, ha én küldöm azt el. — TÖLEMEK MOST IS MINDENKI MEGKAPJA 6-7 HÉTEN BELÜL AZ ÓHAZAI FELADÓ VÉGVÉNYT.

100 KORONA — \$13.00
SZIKRATÁVIRATI UTON
KÉT DOLLÁR 50 CENT
fizetendő sürgöny-költség fejében.

Németh János, bankár

coll kazadári és királyi konzuli ügynök
395 Broadway, New York, N. Y.

Tagja-e már

AZ EGYESULT ALLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR EGYLETÉNEK?

Önmagát és családját a legbiztosabban Verhovay Segély Egyletnél biztosíthatja.

REÁLISÁI DÍJAK:	
16-40 30 éves korig	\$ 2.00
30-40 40 éves korig	\$ 4.00
40-45 45 éves korig	\$ 6.00
45-50 50 éves korig	\$ 10.00
45-50 50 éves korig csak egyetlek csatlakozása alkalmával	vétetnek fel tagok.

Tagdíj di minden hónapban \$ 1.50
Egyes évi tagdíj di ki össz utasítván \$ 18.00

AZ EGYLETNEL A TAGOKRA SEMMI NEVEN NEVEZENDŐ KIVETÉSEK NINCSENEK.

TAGOK CSAKIS KERESZTYENYEK LEHETNEK.

Fizetnek halálveteti díj címen	\$1000.00
Pénzlegly díj címen	\$ 500.00
Comakodási díj címen, egy szem elvezetésén	\$ 300.00
Comakodási díj címen, egy láb vagy egy kéz elvezetésén	\$ 400.00
Hetseglyeti a fiók osztály három hónapig betenéként	\$ 6.00
A központi pénztár állása hónapig betenéként	\$ 6.00
Folytató beteg tagjaink teljes két érig kapnak betegseglyit feletl értelemben.	

Uj fiók és ország minden államában a központi tisztartók jóváhagyása mellett 18 taggal alakíthatók.

Egyletek csatlakozására kérelmek.

Bővebb felvilágosításul szolgál.

GABOR ISTVÁN, k. p. titkár.

3606 FIFTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

Első - Második Nemzeti Bank Pittsburghban

Alapítástól 1852-ben.
Alapitók és felvevők: \$5,000,000.00

100 koronát \$13.00

küld most az ó-hazába teljes felelőség mellett

EZER KORONAN FELÜLI KÜLDEMÉNYEKNEK KEZVEDMÁNYOS ÁR — RÉSZLETES ÁRJEGY ZÉRÉKÉ IRJANAK.

The First Second National Bank

FIFTH AVE. & WOOD STREET SARKÁN. P. O. BOX 1235
PITTSBURGH, PA.

Amerikás magyarok óhazai sorsa a világ-háború után

ÚJ MAGYARORSZÁG

A Magyar Bányászlap számára írta
- EGY ÖREG BÁNYÁSZ

XIX.

Kenéz és a felesége szomorúan ülték ott-hon, mert végtelenül bántotta őket, hogy az a könnyűen Aszódy ilyen kellemetlenségeket okozott Johnnak. Erősi meg Maryvel bujt össze és tárgyalt a dolgokat. Egyikük se tudta elképzelni, hogy hová fog fejlődni az egész bonyolódalom De mindketten aggódtak.

Steve, a subanc Kenéz-fu, nem szólt bele a dolgokba, de amerikai észével sehogys se tudta megérteni, mit akarhat egy becsületlen férjtől egy becsületlen udvarló, ha a férj olyan udvarias és kíméletes volt hozzá, hogy nem is verte meg, hanem csak egyszerűen kiutasította a házból.

John maga odakint ült a porcon eddig a míg szorgalmasan azíva a kis amerikai fapipákát, gondolkodott.

Megnézte az óráját, felkelt a bement a többiek közé.

— Azt halljuk, hogy a kaszinóban az a fel-fogás kezd lábra kapni, hogy miután te "bolond amerikai" vagy, bárd veled szemben nem kell Aszódynek erőszakolni a dolgot, hanem abba kell hagyni az egészet, ha az összerűlő becsületbírósg ki fogja mondani, hogy az ő egyéni becsületéhez kétség nem fér, — mondta Kenéz, — ellenben valószínűleg már holnap, vagy holnapután meg fog verekedni Ravasz Imrével, aki szintén megértette, de minden pillanatban hajlandó neki elégtételt adni.

— Ez örülléség volna Ravaszról, — mondta John.

— Hja, ő nem amerikai, — vetette ellen Kenéz, — ő nyugalmazott huszárkapitány, néki muszáj elégtételt adni annak, akit megsejt. Én magam se értek sokat ezekből az örültes ostromságokból, de annyit tudok már, hogy ez itt így van.

— És mégis örülléség volna Ravaszról, mert az az Aszódy nem tisztességes ember és én fogadni merek, hogy a becsületbírósg is így fogja ezt találni, — mondta John meggyőződéssel.

— Nem értelek John, — szólt közbe Kenéz.

— Pedig amilyen egyszerűen, olyan helyes az én okoskodásom, — folytatta John. — Amit Aszódy velem tett és ahogy azt tettem, az kétségtelemre teszi, hogy nem tisztességes jellemű és gondolkodású ember...

— ...Asszonyi dolgokban, kalandokban sok ember nem veszi komolyan a tisztességet, — jegyezte meg Kenéz.

— Ismételtem, — mondta John, — az ő egész eljárása annyira aljas volt, hogy ő mindenben aljas lehet és remélhetőleg rá is fogom ezt bizonyítani.

— Hogyan? — kérdesték valamennyien meglepetve.

— Tudsz már róla valamit? Oh, leplez le azt az embert és ne enged, hogy még kárt tegyen Ravasz Imrében, — esengett Mary, nem gondolvaa azzal, hogy nagyon elárulja titkos érzelmét a béma hős iránt.

— Még semmit sem tudok róla, de csak várjatok, — mosolygott John. — Most kimegyek a vasúthoz valakért.

— Hozzam előre az autómobil? — kérdeste Steve.

— Nem, ne hozd, majd csak gyalog megyek ki, — felelt John. — Nem szükséges, hogy mindenki lássa, ki jön hozzám.

Sötét este volt már a egy félóra múlva John a hátsó ajtón át jött be egy idegennel.

— Tehát minden rendben van? — kérdeste John aggodni a vendégtől.

— Minden itt van velem, — felelt amaz.

— Akkor bemutatnom önnek az én embereimet, — szól John a előhíva az öreg Farkast.

Tősgyökeres öreg magyar volt Farkas bácsi, a megyeháza kapusa és házfelügyelője.

S mégis angol szavál kívánt jó estét, mikor bejött. Husz évig volt Amerikában, pár évvel a háború előtt jött haza és most kapus a megyeházán. Ottan van a lakása is.

— És Mr. Farkas, — mondta John a vele kell önnök dolgoznia ebben az ügyben Mr. Ritter.

— Rendben van, — mondta az idegen, kit John Ritternek szólította s ha RM. Farkasnak úgy tetszik indulhatunk is mindjárt, hogy reggel kieszek legyünk mindennel. Most még csak a harmadik társunk hiányzik.

— Itt lesz az is mindjárt, — mondta John s beküldött Steve-ért, a felesége legnagyobbik fiávéért.

Steve nagyot nézett, mikor ott látta John szobájában az öreg Farkast is az idegennel.

— Hallgas ide, Steve, mert igen fontos

dologban akarlak igénybe venni, — kezdett John a finhos beszélni. — Ott voltál az előbb te is, amikor megmondtam, hogy az, aki olyan hitványul tud viselkedni egy barátjával a annak feleségével szemben, mint ahogy Aszódy viselkedett velem és Erzsével, nem lehet tisztességes ember. Nos, ebből kiindulva, azt gondoltam én, hogy ha mélyebben belepillantnánk ennek az embernek az életébe és ügyeibe, soketien találunk abban más tisztességtelenségeket is. Ez nekem szent meggyőződés. Tudokoztam tehát, hogy van-e Budapesten Amerikában járt magándetektív és megtudtam, hogy van Mr. Ritter az...

— Oh... csodálkozott Steve.

— Mr. Ritter magyar ember, de New Yorkban tanulta ki a detektív mesterséget s volt eze, hogy hozott onnan magával többek közt egy detektóphont is, — beszélt John. — Tudod, olyant, amivel Burns, a detektívkirovó sok embert, politikust leleplezett. Nos kezdel már érteni?

— Mindent értek John, — szólt az fia örömepeve — s örülök, hogy szolgálatodra lehetek.

— Helyes, — mondta John, kezét szorítva a kis sógorával. — Ti most átmentek a városba és az öreg Farkas feltűnés nélkül bevisz a megyeházára. S Mr. Ritter szépen elhelyezi majd Aszódy főjegyző irodájában a kis készü-léket, a detektóphont s a vékony drótot leveze-ti Farkas lakásába, ahol te fogsz holnap egész nap ülni és hallgatni a detektóphan drótjának végén minden szót, amit Aszódy irodájában kimondanak.

Farkas, a megyeházi kapus, Kenézék meg-bítt embere, Ritter a magándetektív és Steve Kenéz félfőrel már bent voltak a megyeházán, s nagyban dorgáltak a veszedelmes kis készü-lék felállításán és olytán való elhelyezésén, hogy észre ne vegye senki.

Az Aszódy iroasztala aljába rejtette el Ritter a hangokat felfogó kicsi készüléket s a szőnyeg alatt vezette ki a szobából a rendkívül

finom drótvezetékét egészen Farkas lakásába. Még reggel se volt s teljesen elkészültek, pedig csak a detektív lámpájának a világításával dolgoztak, nehogy valaki észrevegyen valamit az utcáról.

Megtartották a próbát is. Ritter felment az Aszódy hivatalában, míg Steve lement a Farkas lakásába s amikor Ritter odafent beszélni kezdett, Steve képes volt minden szót lejegyezni.

Reggel kilenc óra tájban asztán Steve meg hallotta az Aszódy hangját is a készüléken keresztül. Akkor jött be a hivatalába, mogorván felelt vissza a szolgálja köszöntésére, parancsokat adott ki, feleket fogadott. Így ment ez csaknem délig, anélkül, hogy Steve bármí érdekeset hallott volna.

Dél-tájban asztán a következőket hallotta Steve a titkos dróton keresztül.

— A Marmarek ur van itt, kérem nagysá-gos ur — ez a hivataloszolgá volt.

— Hagyjon nekem békét az a Marmarek,

kergesse a pokolba, — hangzott Aszódy indu-latos válasza.

Erre némi esend következett, a szolga az ajtóhoz közeledett.

— Várjon Ferenc, — ezólt most a szolga után Aszódy.

— Igenis, nagysá-gos ur!

— Ha már itt van, eresse be mégis azt a Marmareket.

— Beeresztet, nagysá-gos ur.

Steve odalent a kapus lakásában most már igazgatott vára, hogy mit fog hallani, hiszen Marmarek híres, helyesebben mondva hírhedt ember volt arról, hogy nem a legegyszerűbb uton szerzi a vagyonát, mint vállalkozó.

— Jó napot kívánok főjegyző ur, — e szavakkal lépett be Marmarek Aszódy irodájába.

— Remélem, nem zavaram.

— Dehogy... dehogy... az az sok dolgom van persze, hanem azért jut egy kis idő min-denre, — morogta Aszódy, elég kellemetlenül.

— Érttem, — mondta Marmarek. — Sok dolgot ad a főjegyzői hivatal, aztán ráadásul még itt vannak ezek a kaszinói becsületegyek, melyek a főjegyző ur nyakába szaladtak.

— Ne is említse azokat, — vágott közbe Aszódy.

— Ne is említsem! — csodálkozott Marmarek. — Nagyszerű! Hiszen azok miatt jöttem.

— Maga nem ezek miatt jött, Marmarek, — mondta Aszódy, — hanem a váltó miatt.

— Nagyon jól tudom, hogy holnap jár le az öt ezer koronás váltóm.

— O h az most mellékes, — sietett Marmarek közbevágni. — Most az a fő, ugy inténi el a főjegyző ur becsületebi ügyeit, hogy egy csapásra két legyet üssünk egyron.

— Hogy érti ezt? — kérdeste Aszódy.

— Ugy, — felelt Marmarek, — hogy ha az a becsületbírósg erőlyen lesz, nemcsak tisztázni fogja a főjegyző ur egyéni becsületét, hanem olyan erkölcsi arculitást is juttat annak a kellemetlen amerikaiak, a vén Kenéz vejé-nek, hogy egyszerre elmúlik majd Kenézék minden tekintélye és befolyása, melyet ugy is nagyon hírtelen szereztek és amely ugyis nap-ról-napra kellemetlenül kezd válni. Ezek a Kenéz-féle amerikás magyarok nagyon is nyílt eszű, független emberek, a kákián is csomót keresnek, jó töltük minél előbb megszabadulni.

Vagy azt hiszi a főjegyző ur, hogy nyugodtan folytathatjuk volna a háború alatt mi ketten a hűsán fizető katonaszabálysokait, ha ez a népseg már itt lett volna? Dehogy is! Ellenőrizz ezek ma már az egész megyét.

— Pers! Még a falvak és butornak is fülei lehetnek, — szólt Aszódy.

— Nos, az egyik legyet agyonitottuk, ha John és általa Kenézék lejárnakja a megyé-ben, — folytatta Marmarek. — A másik legyet azonban, azt hiszem, nemcsak egy erkölcsiég kell agyonitni, hanem valóssággal. A félkeze nemzeti hőst, Ravasz Imrét értem.

— Mit beszél, ember? — pattant fel Aszódy.

— Ravasz Imre ma olyan népszerű és te-kin-télyes, — magyarázta a romlott erkölcsi főjegyzőnek a vezettegő megyei vállalkozó, — hogy kétségtelemül ő lesz a legközelebbi alispánunk, ha el nem tesszük láb alól. S most itt van az alkalom, mely nem fog egy könnyen megismétlődni. Önnek szerencsére becsületebi ügye kerekedett vele, tehát meg kell vele vinni a párhajt minél előbb. Természetesen piztoltpárhajt lesz, miután néki csak félkeze van s ön le fogja őt lötni, mint egy ku... nem, mint a nemes vadat.

— Hallgasson, hallgasson, — szólt rá Aszódy rémült hangon.

— Mindjárt elhallgatok, csak éppen befejezem már ezt a dolgot, — szólt Marmarek. — S csak azt akarom még mondani tisztelt főjegyző ur, hogy miután mindez igen sokat jelent ráim néve, ha mindent elhész képen tettem elintézni, nemcsak a holnap eszedikes ötezer koronát nem kell megfizetnie, mert összetétem a váltójt, hanem ráadásul még ötezer korona közzpénzt lesznek bátor itt fejteteni az iroasztalán.

— Menjen, menjen, maga réttentés em-ber! Micsoda gondolatok! Micsoda tervek! — kiáltott Aszódy.

— Gondoljam meg jól, — volt Marmarek utolsó szava s esend lett.

Steve még egy darabig hallgatódzott a detektóphónon keresztül, de nem hallott már semmit. Aszódy is elment elédni.

(Folytatjuk.)

PENZKÜLDÉS

Szokratávirati uton

MA AZ EGYEDÜLI MÓDJA A BIZTOS PENZKÜLDÉSNEK

MA AZ EGYEDÜLI MÓDJA A BIZTOS PENZKÜLDÉSNEK

ÚJ SÜRGÖNYI PENZARJEGYZÉK

50	9.00	500	67.50	1000	132.50
100	15.50	650	80.50	2000	(nincs ráfizetés) ... 260.00
200	28.50	700	93.50	3000	(nincs ráfizetés) ... 390.00
300	41.50	800	106.50	4000	(nincs ráfizetés) ... 520.00
400	54.50	900	119.50	5000	(nincs ráfizetés) ... 650.00

A címbe beleírhatja a vezetéknévet, keresztnévet, helyiséget, utolsó postát, meggyét és az elküldendő korona összeget. Ha valaki a címbe még több szót akar beletenni, például utcát, vagy házszámot, vagy időt, ifjabb, özvegy, úgy minden külön szóbért 65 cent fizetendő.

KISS EMIL

a magyarok bankárja

A SZIKRATÁVIRATI PENZKÜLDÉS MEGTEREMTŐJE

133 SECOND AVENUE, NEW YORK.

Hadikölcsön 100 korona 13.00 dollár. Postai pénzküldés 100 Kor. \$13.00. Korona betétkönye 100 Kor. \$13.00

AZ ARRASI SZÉKESEGYHAZ.

A német hivatalos jelentés be-számolt annak időjén arról, hogy Arrast rommá lőttek és a háború alatt főként esett az arrasi kated-rális is, melyet a németek kényte-lenek voltak elpusztítani, mert a franciák azt hadifélokra, megfi-gyélő helyül használták fel.

Az arrasi katedrális azonban — ellentétben a francia ármókval — épenséggel nem képviselt vala-mi kiválóbb művészi, vagy művé-szet-történeti emléket és értéket Ezt az épületet ugyanis nem szá-bad összetévesztetni azzal a histó-

riai emlékü székesegyházzal, a melynek helye a most rommá lőtt templom felépült és a melyet a nagy francia forradalom rémséges viharzása pusztított el.

A mostani arrasi székesegyház igen nagy méreteken épült és a falait figyelemreméltó festmények ékesítették, amelyek között egy "Krisztus a sirban", és egy "Le-vétel a keresztfáról" nevéük a leg-becesebbek, amelyeknek alkotója-ként van Dyck-ét és Rubens-t em-legettek.

A keresztfolyosón voltak a 14.

szászabbeli flamand iskola meste-reitől való képek is, ezek között kettő Jean Belgane remeke volt. A főoltáron egy aranyozott bronz-ból készült barokk és illott és modern festményeket is lehetett ott látni, ezek között Monsiagne Paris, az arrasi ének műveit is. A régi arrasi székesegyház egyik ár-tekés és legzebebb koraí gót alkotás volt a francia Flandriában és jó megfigyelést figyelné ezen az átmenet a román stílusból a gót építészeti stílusra.

Mikor 1793-ban Arras, a hírhedt

Robespierre lakhelye is beleesődrött a nagy forradalom viharzása-ba, a pompás katedrális majd nem teljesen elpusztult. A nagy forradalom Arrasban — amely I. Miksa császár alatt, mint Burgun-dia egy része Ausztriához tarto-zott — rendkívül sok kárt oko-zott. Régebben Arras egyike volt Franciaország legfontosabb ipar-vasarainak és különösen a sző-nyeg ipara volt rendkívül híres, mely nagy jólétre juttatta a la-kosságot.

MAGYAR BANYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

136 East 17th Street, New York

Telephone: STUYVESANT 1964.

As egyedüli magyar bányászlap az The Only Hungarian Miners Journal
Kegyezségi Államokban In the United States

Szerkesztő **HIMLER MARTON** Editor **MARTIN HIMLER**

Előfizetési ár: Subscription Rates:
Egyévi Államokban egy évre \$1.00 In the United States\$1.00
Külföldre\$1.50 Abroad.....\$1.50

Megjelenik minden csütörtökön Published Every Thursday

Published by the Hungarian Miners' Organ Publishing Co. Inc.

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners, by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y.
Under the Act of March 3, 1879.

Személyes szabadság.

Írta: Hammering N. Lajos.

Ha valaki az állami törvényhozáshoz olyan törvényt javasolna, mely a löfegyverek árusítását ha tósági engedélyhez kötné, és a javaslat a löfegyverek osztályába sorozná a revolveren, pisztolyon és puskán kívül a csizmát, cipőt, szegvedőrtöt és arecpt, a törvény javaslo köznevetes tárgya válna. Ha pedig volna olyan bírő, aki a fegyverárusítást tilalom meg szegésének minősítene a közforgalomban lévő és gyermekek számára káros revolver formájú tárgyak eladását, a következő valószínűleg az illető bírő elmebeli állapotának a megvizsgálását követően.

Mihelyt azonban az alkohol tartalmú italok árusításának kérdése forog szában, a közvélemény nem zudul fel olyan hamar, lehetővé téve a józan ész legeslegibb követelményeinek a mellőzését. A mas szabcsuett törvény például a szeszes italok köze sorozza az ásvak, a sör és a bor mellett pl. a cident holott kétféle cident van: az édes és az u. u. kemény cident. Az édes cident erjedetlen almát, és majd nem teljesen alkoholmentes, míg a kemény, vagy erős cident a már megerjedt almát, magas alkoholtartalommal. A massachusettsi törvény szerint mind a kettő részesítő ital, holott az édes cident alkoholmentes legfeljebb egy fok, azaz egy százalékos.

Ohio állam abban a kiváltságos helyzetben van, hogy saját belátása szerint bírálhatja el, hogy melyik italok tartoznak a részegítő

italok kategóriájába, "tekintet nélkül arra, hogy van-e részegítő hatások." Ennek az volt az eredménye, hogy minden malata tartalmaz ital alkoholt italként kezelik. Ugyanígy New Yorkban a szeszes ital adó vonatkozik minden malata tartalmú italra, akár részegítő, akár nem.

Az ilyen törvényhozási intézkedések és bírósági határozatok folytán lehetővé válik az olyan italok árusításának az eltiltása is, amely italok nem részegítő italok, habár részben azonos anyagból készültek. Minden malata tartalmú itala az alapozó részegítő, holott némelyikben jóformán semmi alkohol sincs. Kiterjeszkedő okoskodás alapján így a grape juice sem egyenes, mint bor, tehát prohibíció államokban a grape juice eladásáért olyan sérelem, mint a bor forgalmához hasonló. Az eltiltást és szabályozást célzó rendeletek lényegesen az, hogy a részegítő italokat kiszorítsák ki a forgalomból. Sajnos, számos határozat, amely prohibíciók rendeltetése alapot, nemcsak túl is a célon, de sok esetben az ésszerűségnek egyenes arculapja. Ma más téren fordulunk elő ezek az abszurdumok, alikha túrnék el őket; de az alkohol elleni eltiltást, egy látás, a józan gondolkodásnak is hadat üzent.

A legújabbalaposabb az, hogy az amerikai nép álveti magát néháy megöröszött fanatikus akaratának, akiknek bogara az alkohol elleni küzdelem.

Amerika prosperitása.

Hogy mint állunk a sokat hangoztatott amerikai prosperitással — a mit semleges prosperitással — nevezek — erre vonatkozólag bizonyos kormány-organumok statisztikákkal szolgálnak. Teljesen eltekintve a statisztikai prosperitástól, amely egyenlőre a fegyvergyárosok zsebeit a szakadásig megtöltötte, eltekintve a milliósok — rokkerek és bankárok hasznától, akik óriási összegeket keresnek, hogy hitelt szereztek, vagy hitelek a szövetségeseknek — az élelmiszer spekulánsok és uszorások is alaposan kivették a részüket a prosperitásból és busás hasznokat szedtek be, akár szállítottak a hadviselő felek részére, akár itthon helyezték el a portékáikat indokoltanul magas áron.

Az amerikai népek, Amerika lakossága nagy részének, semmi sincs a prosperitásból. Ellenkezőleg, meg kell szenvednie, meg kell koplálnia a kevés kiváltságzott prosperitást.

Amerika nagy hűstelepe — másnéven a háborús prosperitás — igazán nem nevezhető — a szövetséges hadseregét etetik. A friss huskivitel hat millió fontról 231 millióra emelkedett. És míg 1914-ben 455 millió fontot tett ki az Egyesült Államok húsexportja, addig 1915-ben 1 milliórd és 339 millió fonttal az előző évnél több, mint hámarszorosát érte el. A hússtelepek természetesen nagy művészettel szilapozták a szövetséges hatalmak kormánysait, állandóan feljebb és feljebb csavarva az árakat, tudva, hogy portékák nélkülözhetetlenek, — azt szolgáltatuk sem nélkülözhető. De amennyivel a háborús szövetséges hatalmak drágábbban fizetik a húst, ugyanannyival a békés Amerikai népek is drágábban kell megfizetni azt, mert a szövetségesek svédai szállítókának feleslegos hús-traszt. Amerikai piacát is urálja. Senki sem tudja vele szemben megvédeni a közönséges érdekeit.

És a buson kívül ugyanez a helyzet a kenyér-alkatrészekkel, a búzával és rozsossal is. Az amerikai pékek hiteltelítően magas összegeket fizetnek a lisztért és természetesen a kenyér árának felemeléseivel kárpótólják magukat.

Szóval a népek, a prosperitásból kizártnak, kell a zsebébe nyulnia, a nagykereskedők és spekulánsok érdekében. Ez a nagykereskedő "World" még cinikusnak megköszönné a megkegyeztet, hogy az amerikai nép érezze magát boldognak, hogy egyáltalán kap húst és kenyeret. És igazán van a "World"-nak. Az amerikai nép, amely megtört a vérszipolyozottak a testén, és amely megtört, hogy az orránál fogva veresésk, az húst nem érdemel, de kenyeret sem.

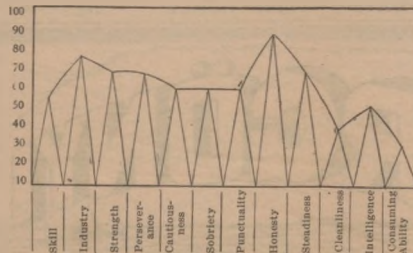
THE EFFICIENCY OF THE HUNGARIAN MINER.

(Continued from Page 1.)

ninety-four per cent were accustomed only to farm work. Operating companies are best fitted to cope with the problem of increasing our skill, but this paper will also use every available means to cope with the situation.

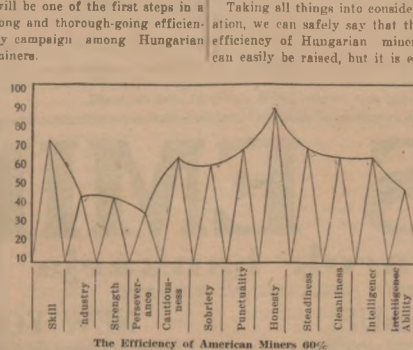
In industry we rank fairly high. Improvement is possible only, if all mine owners exert their combined influence to prevent all their workers from staying out the Monday after pay day. If offenders were laid off on all camps, there would be few complaints on this score.

In physical strength we should rank very high, did not the habit of drinking undermine health. Co-operation on all sides will overcome this habit. The Hungarian Miners' Journal has always done its share in the past and will always do so in the future.

Although our perseverance is not exactly what it should be, it is encouraging to note constant improvement in this respect, and we believe it is but a question of time when this phase of our character will be as nearly perfect as it is humanly possible for us to make it.

In cautiousness we do not rank very high because accidents among Hungarian miners are relatively more frequent, than among our American comrades, but with the increase in our skill our cautiousness will automatically become greater. Much more will be said about this subject in a book which we are now preparing, and which will be one of the first steps in a long and thorough-going efficiency campaign among Hungarian miners.

Our sobriety is practically unimpeachable during working hours, but not so in private life. In spite of the fact that this paper has fought against intoxicating drinks for a number of years, improvement is very slow and we need more co-operation and encouragement before we can show marked results.

The influence of this paper over punctuality is unfortunately rather limited, for only the Welfare Departments of individual companies are near enough to the people on camps for bringing proper influence to bear. We know that the managers and superintendents on a number of camps have done much praiseworthy work in this respect.

Our honesty does not leave much to be desired. Hundreds of cars might be stolen by other people before one Hungarian will follow their example.

In permanence there is room for improvement, and we have worked hard in this respect by advising all Hungarians against continually moving from camp to camp. Much effective work can be done by companies refusing to employ labor-agents and investigating little complaints and clearing up misunderstandings on account of which foreign miners so frequently leave.

We cannot do much toward changing habits of cleanliness, but if Welfare departments will continue to work in this direction with as much zeal as they have shown in the past, this standard will become much higher.

Rab bányászok Primeroban.

PRIMEROBAN COLO, LETÖRTÉK A BANYÁSZOK SZTRAJKJÁT. — FEGYVERES SHERIFFEK ÖRIZETE MELETT DOLGOZTATNAK UJRA. — AHOL A SZELLO SEM JÁRHAT SZABADON.

Primeroban letörték a küzdő bányászokat. Elfojtották csíráiban a bányászok küzdelmét, és a kik azt vezették, azokat fegyveres bitangok kísérete mellett szállították ki a bányapályáról.

Az emberek hajlották hátra megtört a társaság erőszakoskodása és a sheriffek puskaesője előtt, és a közel négyzárkú kuszorkozott ember újra ott vágja a szentet Rockefeller bányájában, anélkül, hogy követelnék megnövekedett árakat teljes joggal megilleti.

Most rábuktunk vizágnak mindenre, gyanús minden ember, a ki él és mozogni mer, a ugy vizágnak a felfegyverzett bányászok a telepre, hogy még a szabad szello bejárást is betiltassák.

A kört a bányában aztán sem fognak fizetni, a cross-harét ez után is ingyen állítja fel a bányászember, és ha a superintendens egy tetszik, ezután is huzza-vonja a szegény ember keresetét, ahogy eddig tette.

Ahogy a sztrájk kitört, egy látott egy perre, mintha biztos lenne a jól szervezett bányászok győzelem és mi is ennek a hatása alatt irtuk meg lapunk legutóbbi számban a közvéleményünket, erre a dolgra vonatkozóan.

A társaság emberei azonban hirtelen iszonyú erővel léptek fel az emberek ellen, anulyen gyorsan tudták, olyan gyorsan összeházták a 15 vezető bányászt és egy kísértették ki őket a telepről, mintha gonoszokként lettek volna. Mindenféle fenyegetéssel tiltották el nekik, hogy azon a vidéken maradjanak és a szegény emberek, a kik nagyon jól emlékeznek a ludlowi vérengzésnek idejére, örültek hogy még megmenekült a távozás nélkül.

A többi bányásztestvér, akik szintén remegve gondoltak a milie katonák puskaesőjére, megtörték az erőszakoskodás ilyen gyors és alaposan való alkalmazása előtt és tehetetlenül vették fel újra az ígét, hogy legalább a kenyerüket megkereshessék ezután is és ne kelljen a vándorbotat a kezükbe venni.

Most hát Primeroban újra esend és rend van. Szóltalan vágja a szentet megint a kizsartolt munkásság nagy tömege a a társaságok boldogan phennek győzelelmeken. Mi azt hisszük, hogy a esend nem tart soká. Nem kívánjuk a bányászokat sehol sem sztrájkra igratni, de mégis azt jósnáljuk, — hogy coloradoban egyezzen, nem sokára, megint csak felveszik a bányászok a küzdelmet, ha a társaságok nem hagyják abba a jelenlegi módszerüket.

Ugy Primeroban, mint a többi telepeken nagyon csúnyán visszafelé a bányászok tehetetlenségével, mindenütt sokat dolgoztatnak velük ingyen, és ha az emberek követelményeit mérészelnek, olyan csattanósan vágják szájon őket, a mint azt most a primerobaiakkal tettük.

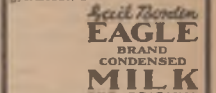
Ezeket a viszonyokat nem fogjuk sokáig tűrni a bányászok. Most meg akarjuk látni, hogy egy ideig talán lehetőségek lesz a bányászokat közbén tartani, de azt is csak puskaesővel bányászunkkal, meg sheriffekkel, de ha elfogy az emberek türelme, akkor előbb kezdik a nótát újra és úgy a bányászoknak, mint a társaságoknak nagy kárunka lesznek a kiújuló munkás küzdelmek.

A Rockefeller ipartelepek előtt azokan vezették. Régebben belátással bírtak az emberekkel és egy kis javítással, meg embereség bányászokkal majdnem mindig eléjét vették a zavargásoknak — úgy látszik azonban, hogy az utolsó öt évben eltértek a régi jó és okos politikától.

Erőszakkal nem lehet elfojtani

HOGYAN NEVELDŐNEK AZ EGESZSÉGES KIS BABÁK?
Ugy, hogy jó, tiszta és teljes tejtel adjuk nekik születésüktől kezdve. Ha nem szoptatjuk a gyermeket, ne próbálgasson sem más tejet, az igazi tej, amely az anyján kis babát nevelt egészséges gyermekké, a

Vágja ki ezt a szelvényt most és küldje el címre:
Horden & Condensed Milk Co.
New York City, N. Y.

és kap egy magyar-angol beszédet utasítást és egy 50 oldalas könyvecskét a "Kis Babák Jólátásáról", amely megtanítja a gyermek nevelésére.

Név: _____
Cím: _____
M. H. Okt. 26.

Dr. L. L. BELCHER
Main Island Creek Coal Co.
PORRON
WELCH, W. VA.
Irodánk a Welch Drug Store
beletett van
A könyvtárakban a közérdekű pártfogását kéri.

Alapítottott 1876.
First National Bank
Harrisburg, Ill.
ALAPÍTÓK \$100,000
A legrégibb bank
SALINE COUNTY-ban.
A betétekre kamatot fizetünk
O. M. KARAKKER, elnök
LOREN FELTZ, pénztárnok
J. G. NYBERG, a pénztárnok

A valódi
HABORUS TERKÉP
Csak most jelent meg
EGYEDÜLI ÉRTELMEZŐ HABORUS TERKÉP.
Tartalmozza az összes európai Államok, Oslaszország is.

Küldjön érte 25 cent bélyeg.
Kérjen nagy képen árjegyzéket AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ARUHÁZATÓL.

EMIL NYITRAY
77 FIRST AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

A. R. VASS
BOND TOWN, Va
Egyedüli magyar közjegyző Clinchfield vidékén

PATIKASZEREKÉrt
menjen vagy írjon
ERDEKY KALMAN
gyógyszerészhez,
aki budapesti egyetemet végzett old. gyógyszerész.
3964 Second Avenue,
PITTSBURGH, PA.

A világháború.

AZ ELMULT HÉT.

A központi hatalmakra az elmúlt hét kedvező volt. Minden fronton velünk volt a hadi szerencse, s bár túlságos nagy győzelmet egyik helyen sem arattunk, Dobrudzában, Mackensen seregének hősi és eredményes harcrai nagy hatással lehetnek az egész román hadjáratára. Ugy látszik különben, hogy a román hadjáratról eltekintve, fontosabb és nagyobb sikerű hadiesemények most már a tavaszig nem várhatók, mert az ellenfelek mindenütt leásták magukat és csak ötlet- és alkalmasszerűen fognak helyenként támadni.

Európa harcterén téli időjárás uralkodik és a szemben álló ellenségek emberek a közös ellenség ellen, a hideg ellen igyekeznek védekezni. A katonák szenvedéseiről fogalmat sem alkothattunk, de nagyon megvilágítja a helyzetet az osztrák hadvezetőség minapi jelentése, amely azt mondja, hogy szegény katonáink Erdély határain olyan rettenetesen szenvednek a hidegtől és fagytól, hogy nem lehet szavakat találni a dicserőikre.

AZ ERDELYI FRONTON.

A román-erdélyi fronton különben állandóan véres tusák folynak. Az Erdélyből kiszorított románok után behatoltak a mi katonáink vagy tíz mérföldnyire Romániába is, de onnan visszasszorították őket és az elmúlt héten egyik fél sem volt képes a másik felett előnyöket érni el. Minthogy a múlt hét végén megkezdődött Mackensennek a támadása, valószínű, hogy a románok innen visznek seregeket Dobrudzába és akkor Falkenhayn újra megkezdheti az előnyomulását a meggyengített ellenség ellen.

A ROMÁN-BULGAR FRONTON.

Dobrudzában volt az elmúlt héten nagyobb jelentőségű ütközet, mely a mi győzelmeinkkel és négyezer román elfogatásával végződött. Mikor e sorokat írjuk, újra óriási csata van kifejlődésben és úgy látszik, itt fog rövidesen eldőlni Románia sorsa.

AZ OROSZ-OSZTRAK FRONTON.

A Kárpátokban az oroszok a múlt héten borzasztó erővel támadtak és csak nagy veszteségek árán sikerült őket visszavernünk. Mindenáron szeretnénk a Kárpátokon keresztül Magyarországra hatolni, hogy a románokat üldöző erdélyi csapatokat át a támadhassák és vagy megsemmisítsék, vagy elfogják Falkenhayn egész hadseregét. Olyan nagyjelentőségű veszteség lenne ez nekünk, hogy megsemmisítő ereje is lehetne, épen ezért a német-osztrák magyar hadvezetőség nagy erősiségeket küldött a magyar határ védelmére.

GALICIABAN AZ OROSZOK.

Halic körül most már az oroszok inkább védekeznek, mint támadnak és az elmúlt héten folytonosan a mi csapataink ostromolták az orosz hadállásokat. Nagy eredmények nem értünk el, mert nem sikerült őket vissza vetnünk, de bizonyos, hogy az oroszok felszerelése újra hiányos lehet, mert csak rettenetesen nagy emberáldozat árán bírták magukat megtartani a helyükön, amit ők is elismernek.

OROSZORSZÁG GYŐZI EMBERREL.

Akik azt hitték, hogy Oroszország is kifogy az emberanyagból, azokra nagy és szomorú csapás esett. A muszákai tengeri katonáival rendelkeznek ma is, és minthogy most már nem megy a háború olyan arányokban, mint kezdetben, mikor száz-ezerszám fogtak el őket, bele kell nyugodnunk, hogy Oroszország katonái sohasem fogynak el, mert évente három millió gyermekük lép embersora a sennyit mostanában nem pusztíthatnak el. Románia is nagy orosz csapatokat kapott segítségül, Franciaországon és a Balkánon is harcolnak nagy oroszok, mégis van elegendő katonájuk ellenünk is. Szerencse, hogy felszerelésben, hadiszerekben nagy hiányosságokat szenvednek és így embereik nagy számának nem veszik olyan hasznát, mint más nemzetek katonái.

AZ OLASZ FRONTON.

Az olasz fronton a taliánok még most is támadnak, de nagyon nagy áldozatok árán, nagyon kis győzelmeiket aratták. — Minden jel azt mutatja, hogy legalább ezen az egy ponton alaposan elkészült hadvezetőségünk a határ védelmére és ha a háború öt évig tart, akkor is meg bírjuk Triestet és vidékét védelmezni. A szomorú csupán az a dologban, hogy mint a legtöbb veszélyes ponton, itt is csak a németek és magyarok védelmezik a határt, úgy, hogy a mi vérvesztéseink sokkal nagyobbak az osztrákénál.

A BALKÁNI HARCTER.

A balkáni harcterén Bulgária és a török seregek folytatják nagy kitartással és hősiességgel a védelmüket az egyesült angol-francia-orosz-szerb seregek támadásaival szemben. A szerbek irtozatos elkeseredettséggel és nagy halálmegegyezéssel harcolnak és ők is értek némi eredményeket, mert a bulgárok pár mértfölddel kénytelenek voltak előttük visszavonulni. A Saloni körül tanyázó angol és francia seregek eddig csupán a védtelen Görögországot tudták legyőzni, ahol manapság teljesen és nyíltan a francia-angol parancsnokok lesznek urrá. Most már arról beszélnek, hogy elcsapják az erőlyes görög királyt és más ültetnek a felázadt nép nyakára uralkodónak, mert a király nem akarja a népet háborúba vinni.

A NAGY NYUGATI FRONTON.

A nyugati fronton hosszú idő óta a múlt héten voltak a legvéresebb összecsúszások a németek és a francia-angol-belga csapatok közt, anélkül, hogy egyik fél is elért volna valami nagyobb eredményt. Az angolok hihetetlen erővel és nagy elvakkultással támadtak, de a németek mindig véres fejjel verték vissza őket, úgy, hogy a hét végén szégyenszemre jelentették be a nagy angol győzelmet, hogy három mértföldnyi széles területen 300—500 yardnyira visszasszorították a németeket. Ilyen gyorsasággal haladva hatszáz év alatt szorították a németeket saját határukig. — Olyan véresek voltak az elmúlt hét összecsúszásai ezen a fronton, hogy mindkét részlől legalább huszezer ember esett el s ezuttal a németek is vesztek legalább annyit, mint az angolok, mert néha a németek voltak a támadó felek, néha az ellenség.

ELDÖNTHETETLEN TUSAKODÁS.

Tudja már minden józanul gondolkodó ember, hogy a nagy világháború eldöntetlen marad, mert nem lesz képes egyik fél sem legyőzni a másikat. Százezer, meg százezer ember pusztul el évente mind a két részlől, anélkül, hogy a legcélszerűbb döntő eredményt is érnek el és belátják most már az egyes hadvezetőségek is, hogy győzniök lehetetlenek most már. Lehet, hogy itt-ott lesznek nagyobb csaták, lehetséges, hogy vagy mi, vagy az ellenfeleink nagyon nagy veszteségeket nézünk el, de legyőzni többé egyik felet sem lehet és semmi értelme nincs a további küzdelemnek. Azok az emberek, akik az országok sorsát intézik, félnek a békétől, félnek a németek itélésére alá állni, hogy felelősségre vonassanak s nem bírják megállni a nagy sűrűzavarból kivont utat. A központi hatalmakat nem verhetik le száraz földön sohasem, ezt az ellenfeleink tudják, viszont nekünk be kell látni, hogy Angolország tengeri hatalmával nem lehet a küzdelem felvennünk és őket a tenger uralmától nem bíjuk megfosztani.

A HATTERBEN LESELEKEDIK A SARGA.

Amíg a fehér emberek egymást gyilkolják halomra, addig a sárgák ugrásra készen leselkedik a sarga bestia, a japán, a mely vitorgyóra nézi, hogy mint állik egymást az ellenségek. Japán most szövetségben van Angliával és segíti a háborúban a tehetetlen Oroszországot, mert az az érdeke, hogy a fehérnek háborúja minél tovább tartson, hogy a mi fajtánkból minél több ember kerüljön a vágódhára. Egyzer csak eljön a nagy ütközet a népek fajtái között, amikor a sarga arcú japánok és kínaiak együttesen támadják meg az összes fehér népeket az egész világban és nagyon megkönyíti a sárgák munkáját, ha a fehérek előbb egymást irtják. Vilmos császár figyelmeztette a világot vagy tíz évvel ezelőtt, hogy vigyázzanak mert jön a sarga vészedelem, amikor a fehér fajok vállvetve küzdenek majd a sárgák világuralma ellen; őket tehát a japánok különösen gyűlölik, annál nagyobb örömmel telik tehát az egész vérzuhutagban. És az elvakult fehér emberek tehetetlen memtorodomsággal várják a sárgák irtózatosa támadását, közben pedig egymás torkát igyekeznek keresztül vágni.

OKLAHOMA SZTRAJKRA KÉSZÜL.

Ha a jelek nem csalnak, Oklahoma bányászai a közel jövőben sztrájkba mennek a kőért a sárgák hosszu ideig fog tartani. Tíznapok óta keresik a meggyezést a társaságok és a bányászok, de semmivel nem képesek egymáshoz közelebb jutni és így valószínű, hogy az egész államban abba hagyják a munkát rövidesen.

KEVÉS AZ EMBER.

Pennsylvania keményszen bányáinak a tulajdonosai állandóan azon panaszkodnak, hogy kevés az ember a ez valószínűleg úgy is van, mert legtöbb olyan intézkedéseket tettek, amelyek ezt kiegészítően bizonyítják. Kijelentették és értesítették a rendelők, hogy új rendelkezéseket már nem vehetnek fel és hogy új üdfeleknek általában nem kívánják szemet eladni, mert örülnek, ha a régi vendöket ki bírják szolgálni.

VIGYAZZON A KIS GYERMEKEK EGÉSZSÉGÉRE.

Az egészséges, boldog, mosolygó kis baba minden anyának a legnagyobb öröme. Egészséges és erős az Ön gyermeke? Jól alszik? Ha nem egészen, ha nyugtalan és nem gyarapodik, akkor nem jó tejet szopik. Lapunkban talál egy szelvényt, várja azt ki és küldje el kitöltve és ingyen kap egy 62 oldalas könyvet a kis babák egészségéről.

A pápa harca a gyűlölet ellen.

Kölni táviratok szerint Benedek pápa a német püspökhöz intézett pásztorlevelében újból hangsúlyozza, hogy még mindig nem adta fel a harcot az ellen a gyűlölet ellen, a mely most dúl az ellenséges népek között.

A pápa szerint a borzalmas vér-problémát és papirral igyekezők utasítást fölötti kétségbeesést erősen meglepetti az a körülmény, hogy a béke még mindig nagyon messze van és hiábavaló minden erőlködés, a béke helyreállítására törekvő lépések lépten-nyomon csúsznak.

Levélet ezzel a mondattal fejezte be a szentséges atya: — Ma nem lehet más a feladatunk, minthogy vessünk véget a nemzetek közt dúló gyűlöletnek és állítsuk vissza újból a trónusára a krisztusi szeretetet, mely mindenben az alapját képezi ezen a földi világon.

BUKAREST BOMBÁZÁSA.

Bukarestből táviratoznak, hogy német repülők majdnem minden nap bombázzák a román fővárost. Eddig is több, mint kétszázötven ember esett áldozatul a német repülők támadásainak. A román kormány tiltakozó jegegyeztet küldött a semleges államoknak.

FELHÍVÁS!

Az Első Kohányi Tihamér Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás Betegsegélyező Egylet és Munkás Szövetkezése elhatározta, hogy három hónapig kedvezmény mellett vessz fel tagokat a következőképpen:

15 évestől 30 évig ...	\$2.25
30 évestől 40 évig ...	\$3.25
40 évestől 50 évig ...	\$4.25
50 évestől 55 évig ...	\$5.25

Ezen fizetés mellett rögtön se gelyben részéssel minden utána fizetés nélkül. Egyesületünk 75 cent havidíj fejében fizet beteg tagjaink 6 dollár heti segélyt, az elhunyt tagjai részére 100 dollár temetési költséget és örökösöknek annyi dollár, ahány tagja van az egyesületnek. Egyesületünket az önzárban hazavándorló testvéreink épügy fizethetik mint itten, és pedig három osztályban, tehát sebbel képest, mert bizony öregekükre sokan abba a házba utaznak, amiben bölcsőnk ringott és ezen egyesületnek akkor is tagja lehet. Minden egyet nélküli magyar testvéremet elvárva és békélt felvilágosításért forduljanak a titkárhoz. Bárhöl is tizenkét taggal új fiókot lehet alakítani.

Dzseré János, elnök.
Bipos Gyula, titkár.
Homer City, Pa.
Box No. 420, Homer City, Pa.

Papp Ferencné

Egyfali szál, sapka, arany- és ezüst jelvény, vállszalag és egyfali frank készítő. Mrs. FRANK PAPP 332 East 18th Street NEW YORK.

(1. és 2. Ave.-k közt) Magyar ügyletek bizalmasan fordulhatnak hozzáim. — Mintakát szívesen küldök Papp Ferencné által a Magyar Bányászlap szívesen ajánlja a bányászoknak.

Pióca

Az egyedüli biztos és jó orvos, aeg mindenemű betegségre ellen HASZNÁLJA EZT A RÉGI, ELISMERT, JO ORVOSÁGOT!

Hazai fűldbe csomagolva: 5 darab ára \$1.— 10 darab ára \$2.—

A háború miatt csak ritkán és korlátozott mennyiségben lehet az özből kibszalni, azért rendeljen most, mielőtt elfogy.

RENDELÉSSSEL A PENZT IS KÜLDJE! Vízszelaruítók kérkének kedvezményes ajánlatot. EMIL NYITRAY 77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

COLORADOI KALAUZ

Dr. W. N. HALL
FODORVOS
A State Guarantee Bank felett.
WALSBERG, Colo.

AUTO LIVERY
The Walsenburg Auto, Plumbing and Electric Company.
RICKITT IS JAVITUNK
Nyitva éjjel-nappal
Phone 46 P. 2.
WALSBERG, Colo.

GABE FURPHY
TEMETKEZÉSI ÉS FUVAROZÁSI VALLALAT
WALSBERG, Colo.

AGNES BROS.
CIPŐ, FÉRKÉNEK ÉS RUHA BAKTÁR
Boculitok áru és kizsoltgák.
WALSBERG, Colo.

WALK OVER
CIPŐ, FÉRKÉNEK ÉS RUHA BAKTÁR
Boculitok áru és kizsoltgák.
WALSBERG, Colo.

The First National Bank
Alapítva 1875-ben
Alapítók és felelős \$250,000.00
TRINIDAD, COLO.

50¢ Per Quart
For Straight Pure
Buck Creek
Old KENTUCKY Whiskey

SÁR ARÉNYGYÖKÖNK.
Kilönggessék plüssel sör.
2 tucat nagy üveg ládában \$9.20
8 tucat kis üveg ládában \$8.20
6 tucat nagy üveg hordóban \$7.50
10 tucat kis üveg hordóban \$7.50
Az üveg ládákért \$1.00, a hordókért \$1.50 adunk vissza, ha a mi költségünkön vissza küldi hordókat.
OSCAR BROS.
1513 Genesee St. Kansas City, Mo.

PENZT KÜLDÜNK AZ OHAZARA
The First National Bank of Walsenburg, Colorado.
Befizetett alapítók... \$60,000.00
Főigazg... \$40,000.00
BIZTONSÁGI LETÉTELKÖK TISZTISZELŐK:
Elnök: FRED. O. RICE
Alnölk: JAS. B. DOOP
Pénztárnok: R. L. SNODGRASS
Segédpénztárnok M. E. COWING

A legújabb eredeti háborús hanglemezek.

(Külsőin az olasz határon.
Künnéve hétéltel után.
Ezt a háborúban.
Békeidőre.)

valamint az összes eddig megjelent magyar hanglemezek legnagyobb választékban kaphatók.

Sommer Sándor

GRAMOFON KERESKEDÉSÉBEN

2225 Franklin Ave. St. Louis, Mo.

Beszélő gépek e lap előfizetőinek kedvező feltételekkel is.

RENDEKIVÜLI ALKALOM MAGYAR BANYÁSOKNAK

Az alant társaságnál idegen munkások még nem voltak alkalmasak, most felvettük 75 magyar bányászt. Csakidő emberek előnyben részesülnek. Vastól kitértek nem fizetnek. Szemüldük vasúti és folyón is, így nálunk fűtő hányó soha sincs. Állandó teljes erővel dolgoznak. Magas szék, 10 fűtő, gáz nincs, uto árat fizetnek, sztrók nincsen. Jó lakások, kényelmes házak és templomok szép vidéken. Bányák a C. O. R. R. és a Kanawha folyó mentén vannak. Kósi Charlesten és Montgomery városokhoz. — Ittél magyarul is de jobb ha személyesen jön azzal is. Vagy a C. O. vonatot Winifrede Junctionig, onnan a társaság vonatja behozza.

WINIFREDE COAL COMPANY
WINIFREDE, Kanawha County, W. VA.
FRANK D. HARRON, Supt.

MEGBARINTOTTA A NAP

az archívort, szeretne ismét szép lenni? Vegyen egy tégely

Róth Liliom Krém, Szappant és Pudert

Amerika leghíresebb arczápolója.

RÓTH LILIAM CRÉM az, amelyről minden nő kitűnő és biztos eredményt vall és a melynek ezer és ezer nő küszködött gyönyörű kinyúlást és boldogságot. Kegyed is rendelje meg azzal. Crém, szappan és puder: kis adag postán \$1.00; nagy adag \$1.00. Pontos cím:

Róth Sámuel Megváltó Gyógyszertára
125 AVENUE A, Dept. C. NEW YORK, N. Y.

KIVÉTELES ALKALOM

COLORADO ÁLLAMBAN, DENVER VÁROSÁHOZ KÖZEL.

termékekön öntözött farmot, új épületeket, új és részletes fényképeket, megvárakoztatva a jövő évi, 1917 december 1-én megkezdődő.

Igán és tényleg jószág, gazdasági gépek és szerzők, vezető, baromfi és kávéház, határozottan lefűtött ártűvek. Az eladó el megélté költségeit négyezer dollárjárnak kell az új telepeknek lennie. A szakértő ember EGY EZER DOLLÁRRAL teljesen felszerelt ürtöket vehet át, vagy, hogy annak a természetből meg a díjat, a tartozást is fizetve, amikor a részletek megkezdése és pénze is marad tartaléknak. Sok gyönyörű szomszédos farm bizonyítja, hogy a talaj termékeny, a víz mennyiségű bőséges, és az éghajlat alkalmas a termelésre. Csak tíz ártól 10 a tényleg az öntözött mekkel megalunulni könnyű. Jöjjen, mielőtt ezek nek a teleknek felszerelt jó farmoknak az utolsója is elkel. — Minden másolást megkezdést nyújt díjlanul!

LAJOS STEINER, Commissioner,
UNION PACIFIC SYSTEM,
1304 GARLAND BUILDING, CHICAGO, ILL.

Dr. RICHTER'S Pain Expeller

Csúsz, köszvény, rheumatizmus, idegesség, ízületi és izom-merevség, hűlés, gége, torok-fájás és fogfájás ellen.

Itt van az eredeti csomag képe, a hogy azt árszálják. Ne fogadjon el csomagot, ha nincs rajta a HOR-GONY védjegy.

Kapható minden patikában 20 és 50 centért és a készítőknél.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK, N. Y.

“ÜZENET”

a Christopher, Zeigler, Buckner és környéki magyarságnak.

Beszélőgépek és szébbnél-szebb magyar lemezek beszereshetők a ZVRA AGOSTON, CHRISTOPHER, III. á. üzletében. Jöj-jön be és hallgassa meg késni levő magyar lemezeinket. — Nálunk beszereshetők minden nyelvi lemezek.

Beszélőgépeket eladok a környékbeli magyarságnak könnyű részlet-lefizetésre is.

Tiszteltelt

August Zvara

212 MARKET ST., CHRISTOPHER, ILL.

Telephone 68.

Igali Szvetőzár, üzletvezető.

A telepítés akciói vezetésé Stein Zvara urra van bízva, aki szívesen szolgál minden hozzá forduló embernek felvilágosítással.

Bányász temetés.

ELDORADO, ILL. — Szomorú esős, sárás, éjszai időben szomorú tömeg vonult ki október 16-án az eldoradoi temetőbe, hogy örök nyugalomra helyezzenek egy drék magyar testvért, akit az élet dekanán szőlított el a halál közüli.

Bárdos Miklós magyar bányász testvér, aki mindössze huszonegy éves volt, e hó elején anyosom meg betegedett és rövid egy heti szenvedés után esedékesen kimúlt az Evanville, Ind. körházban.

Halálát különösen tragikusá teszi az a körülmény, hogy azzal őt ott találhatták az evanvillei körház halottas ágyán, az alatt a felesége gyermekágyban fekvő a doradoi lakásukon, ahol három éves házaságuk második gyermeke adott épen életet. Csak két napos volt az újszülött kis gyermek, mikor a gyászír leasapott a szegény családra, akikre a csapás különös nagy sulyt neheztet.

Bárdos Miklós fiatal volt, bízt a maga két erős karjában és nem tartozott semmiféle egyetlehez vagy biztosító társasághoz, úgy, hogy özvegyének és két árva-jának nem maradt más mint az a csekély segély, amit a bányász-cservezettől fog kapni.

A szervezett vasasni, 1440 számú osztálya testületileg jelent meg a temetésen a nem tartotta vasas a rossz idő a részvevő magyaraknak sem, akik azért, becület és mind fájdalommal váltak meg Bárdos Miklós magyar testvéről.

A koporú elborította a rokonnak és jóbarátok koszorújának szomorú virágzárója, annak a bizonyosság, hogy szerették Bárdos Miklóst, nagyon, akiket itt hagyott maga után. Koszorút küldtek: Vi-rostok Perenc és családja, Bárdos Pál, Bárdos András, Káló János és a gázdós család. Amagyar bányászok szívből jövő részvéte talán megkönyítt az idegen handkat az elhunyt bajtárs feléit.

Egy egészséges telepítés.

A Union Pacific vasutársaság nagy farm telepítést csinál Denver mellett.

Az Union Pacific System, Amerika egyik legnagyobb vasutársasága nagy telepítési akciót kezdett, hogy a vasutovonalak mellett egészséges farmviszonyokat teremtsen. Ezidőszertig Colorado-ban, Denver közelében telepít a társaság a földműveseket és olyan alapszaggal, olyan előrelátással végzik ezt a munkát, hogy az akciónak feltétlenül sikerüljön kell. A vasutársaságnak nem az az érdeke, hogy a földet eladja a sínek mentén, hanem az, hogy olyanok adják el, akik azt boldogulni is tudnak, és idővel jómódú emberekkel is válnak, a vasutának üzletelei lesznek, mint termelő és szállítók.

A települők a farmon új és ren des házat találnak, továbbá azikécses felszerelést, szer-zámot, két jó lovat és egy tehent, úgy, hogy a gazdaság teljesen be van rendezve, s az egész berendezés körülbelül 700 dollárba kerül, a melynek azonban csak a felét kell megfizetni. A másik felét a farm árval együtt nagyon könnyű részletfizetéssel törleszti a vevő évek során keresztül, kényelmes kis összegekben. Az egész terület el van látva bőven vízzel, amit mesterséges csatornák szolgáltatnak.

A vasuti társaság azt akarja, hogy aki telepezik, annak ne legyen oka megbánni a dolgot, és így csakia gyakorlati földműveseket vesznek fel, akiknek legelővel ezer dollár készpénzük is.

Gyermekké lett hősök.

A MEGVAKULT KATONÁKNAK UJRA KELL MEGTANULNI OK MINDAZT, AMIT A GYERMEK, AKI LAT, JATSZI KÖNYV NYVSZEGGEL SAJÁTIT EL.

A hősök hősei ök, a háborúban megvakult katonák. Hősök voltak, amíg a vér és a tűz közöttben küzdöttek értünk, és hősiességük csak fokozódott, amikor elvesztetve azt, ami az embernek a legdrágább, hitván, területen kívül a lelki vezetik fel a küzdelem útjára a dalgoló élettel.

Aki tudni akarja, mivel tartoznak a mai és az eljövendő nemzedék az egyszerű katonáknak, akik életüket és az életüket is drágáigba áldozták a valamennyiünkért vitt titáni harcban, gondolja el, mit jelent a megvakult katonák számára, hogy mint a kis gyermekek kell kezdenie megtanulni mindazt, amit jatszi könyvvel sajátít el a kis gyermek is, aki lát, de aminek a megtanulása nagy és erős küzdelem a felnőtt ember számára, aki nemzete védelmében elvesztette szemvillágot, amelyvel eddig eligazodott a világ dolgai és jelenségei között.

Van-e, lehet-e látó ember egyáltalán, akinek elég eleven és rázóv féltétele van az ahoz, hogy megtudja magában állapítani, — hogy igazán el tudja képzelni, mit jelent a katonák számára, aki elin duzik, hogy hazajárj életet adja ha kell, a megvakulás.

A vakaság mindenkor nagy és tépőregő probléma volt a gondolkodó embereknek, de ma, a mikor a háborúban megvakult katonákhoz, még égetőbb, még na gyobb horderejű lett ez a probléma.

Legelő sorban természetesen most azokról van szó, akik látják és a háborúban veszítették el látóképességüket. Mert a vakon született ember, majdnem azt lehet ne mondani, hogy sokkalta eszerecesebb helyzetben van annál aki később veszítette el szemvillágot, amennyiben a vakok közül egyáltalán lehet olyan megkülönböztetett, hogy melyikük

van kevésbé vagy több szerencsés helyzetben. Ha azonban még is megtesszük ezt a megkülönböztetést, egészen bizonyos, hogy a vakon született ember helyzete annyiban jobb, hogy egész idegrendszere és minden agszeli képessége a vakásra rendezkedett be már megzúléstésekor.

A vakon született ember érzései összehasonlíthatatlanul finomabbak, mint a látó embereké és a természet mint a kárpótolni akar ná őket nagy vesztésükkért, egy egész sereg olyan csodálatos adománnyal látja el őket többi érzékszervük révén, a melyeknek még csak közelbe sem jöhetnek a látó ember durvább és a nemgyakorlás következtében sokkal fejlettebb érzékszervei.

Ismert dolog például, hogy a vakok, akik soha sem láttak, oly megfoghatóan és bámulatosan finom tapintó érzékeléssel rendelkeznek, hogy a tárgyak, dolgok és emberek kiűbő tapintás útján tökéletesen, hozzájárulva ugyan, olyan pontosan tudják leírni mintha csakugyan látnának. A szaglásuk is sokkal érzékenyebb és mintha valami hatodik érzékük fejlődne ki sokszor, amely szinte pótolni látszik számukra a látást.

Mind ezek a sajátságok azonban nincsenek elzárva a később megvakult ember előtt sem, akinek viszont megvan az a nagy áldás, s, hogy megvakulása előtt mégis látott és így csakugyan színről színré ismeri a világ természetényeinek formáját és képét. Igaz víz-szont, hogy ez csak növeli vesztésükéig neagságát, de épen az a hősiesség, a melyvel a megvakult emberek sorukat viselik, való sárgal felemeli őket az emberek feje felé és mintha a sötétség birodalmában, amelynek útjain jár ni kénytelenek, valamely földöntúli birodalom lenne, a lélekterük és lelki nagyságuk a vak emberek annyit tanultak adtak leg többöször, hogy a látó ember bámulatlansal és alázattal eltelve kénytelen meghajolni az emberi lélek ereje előtt.

A vak azonban ma már nincsen elhagyva. Nemeselebb emberek hosszú sorozata működött ember

emlékeztet őta azon, hogy áthidalja azt a tátongót irt, mely a vakok világát a többi emberektől elválasztja. A vakok észkezei ma már végtelenül kiterjedtek. A vakok ma már olvasni is irt tanítják. A vakok számára kiemelkedő helyekkel nyomatott könyvek száma egész könyvtár tölt ma meg már. A biblia kívül mindenféle könyvek van a vakoknak, sőt folyóirat is jelenik meg. A vakok irtnak is, sőt ma már légrégebbi irak emelkedett bókban, amelyet értint, ép úgy, mint az ujja hegyével olvas.

Az emberi szellem egész birodalma nyitva marad így a vakok számára is és a kultúret vizsgáztatás és feledést nyújt számukra bármikor. Amint hogy megmarad számukra az ember legfőbb földi vizsgálatja is, a munka.

Külön módszerek segítségével a nitják meg a vakokat a legkülönbébb kézimunkákra is. Mostan mindenféle ilyen munkatámfolyamokat rendeznek a vak katonák számára és csodálatos az a gyorsaság, amellyel a vak hősök el sajátították a különféle mesterségek fogását. Áldás rájuk nézve ez a munka, nemcsak és nem el sáborban a megéltetés szempontjából.

A háborúban megvakult katonáknak olyan adása az egész társadalom, amely adottságot az adományoknak és szeretetteljes gondoskodásnak minden ösone sem foszja egészen leírészetheteli soha. A munka azonban foglalkozást is nyújt a léleknek és kiengesztelő hatása megbecsülhetetlen. A vak hős, aki hazajárj életét el drágágh árt adott, saját sorában türellemmel megnyugodva feledést a városokhoz talál a munkában, a melynek végzése teljesen bekapcsolja őt a közös nagy emberi munkagépezetbe. És végül van még valami, aminek a birodalma egészen megmaradt a vak hősök számára is és az a valami, a legnagyobb áldás, a zene.

Szerkesztői üzenetek.

Reynoldsville, Pa. — Jelentést tettünk a dolgról az illetékes hatóságna, de hogy lesz e fogantatja, vagy nem, azt nem tudhatjuk.

Omari magyar. — Hogy valami utazó esikfelego azidat ezt az újságot? Annak örülnék. Rossz lenne a magyar bányászokra is meg reánk nézve is, ha az utazó híradók dieszrekn a Magyar Bányászlapot. Jól tudják ök, hogy ez az újság a szélműs fosztogatók legnagyobb ellensége.

Holdeni magyar. — Az ábfécs könyvet elküldtük Önek. Tesék megmondani a hasonló helyzetben levő szülőnek, hogy mindenkinek szívesen elküldjük azt ingyen, hogy a gyermekét magyarul tanítsa. Itt miért nem kérik az ottani magyar lelkesítő, hogy magyar vasárnap iskolát tartson a gyermekek részére?

Telephone 313
Peter Madronich
TEMETKEZÉSI VIALKAZO.
Mindig kés a szolgálatra.
CALUMET, MICH.

Louis Joo
MAGYAR SZALONOS.
ALLOUZE, MICH.
Kéri a magyarok szíves pártfogását.
Telephone 684 W.

\$1.40 EGY GALLON WHISKY JÓTALLAS MELLETT.

A híres "Lucky Tiger" whiskeyt most olyan árban ajánljuk, mint azelőtt a szalonosoknál. A szalonosoknál kapják a hordó száma: — Ezt a finom és zamatos whiskeyt feltehetően jótállás mellett áruljuk a ha nincs megelégedve, pénztégyon visszavesszük. Mind előbb vásárol, annál több pénzt takarít meg.
STUZZ BROS., Kansas City, Mo.
Dept 170

Dr. L. F. Lawson
POGORVOS.
A magyarság szíves pártfogását kéri

Williamson, W. Va.

Dr. W. H. Sperow
POGORVOS.
NORTHEORV, W. VA.
Clarktown oldalon.
Kéri a magyarok pártfogását

Ezer magyar nóta

Gyönyörű magyar gramofon lemezek nagy rakományok vannak nálunk. Árjegyeket szívesen küldök a magyar bányászoknak, csak írjanak érte. Ha bejön Charlestonba, jól el hozsám, hallgassa meg őket. Danológépek nagy választékban. — Ön pártolom a bányászok újságját, pártoljanak a bányászok is engem. Cím:

H. GALPERIN
720 Kanawha Street, CHARLESTON, W. Va.

Kerestetik 20 bányász

Magyarok alonyban részesülnek. Van híres lakásunk hat vagy nyolc család részére és alkalmasunk vagy 20 fa masina ladolót. Dolgozunk minden nap és ladolunk folyó és vasuti CHESAPEAKE MINING CO. szent.
HANDLEY, W. VA.

38 MILLIÓ DOLLÁR

költés előirányzattal e héten kezdődött meg LORAINBAN az óriási acél gyárak építése.

Ez a körülmény Lorain történetében korszalkalkotó és a város jövőjére és fejlődésére óriási hatással lesz.

Mi ezen már kifejlődött 40 ezer lakosú városban, ahol már is óriási gyárak vannak, és ahol már is 18 ezer ember dolgozik, amely város lakosainak száma az új gyárak építése által megkétszerez annyira fog növekedni, árusítjuk el honfitársainknak a kezünk között eladás alatt lévő telkeket.

Telkeink a város kellő közepén, mindjárt a gyárak mellett fekszenek és mindenféle improventtel, mint side walk, villany és vízvezetékkel el vannak látva.

Ilyen alkalom telkek vételére, és pedig ilyen telkek vételére, mint ezek, és ilyen olcsó áron és kedvező fizetési feltételek mellett csak elvéte és minden tízedik évben egyszer fordul elő.

Ragadj meg az alkalmat és vegyen még ma, mert pénz nem tudja gyümölcsöztetés végett jobban elhelyezni, mint ha még ma vez.

Az árak még most alacsonyak, de de egy pár hónap múlva rohamosan fognak emelkedni.

Vegyen telket, költözzék Lorainba és alapítsa meg ott saját otthonát. Jobb önre és családjára, ha egy olyan feltételek mellett csak elvéte és minden tízedik évben egyáltalán.

A MI AJANLATUNK ONMÁGAERT BESZELI!
A MI AJANLATUNKHOZ NEM KELL KOMMENTAR!
MI ZSARKA MACSKÁT NEM ARULUNK!
Jobb ajánlat és kedvezőbb alkalom telkvételre már évtizedek óta nem volt Amerikában!
Mi tisztességes alapon és becsületesen szolgáljuk ki veivőinket.
Mi is óva intjük Honfitársainkat attól, hogy nem létező, "vagy mocsarakban (svamp) levő", avagy az árval arányban nem álló telkeket vegyenek az újságokban hangoztatott szédelőgöt, hanem arra kérjük földjeinket, hogy ha már vesznek telket, vegyenek olyant, mint a Lorainiak, mert azok sima és száraz területen fekszenek s már ma meg van azon értékük, a melyért elárusítjuk és az a jövőben csak emelkedni fog.

Ezen telkeket mi 10% lefizetéssel a vételkor és \$10.00 havi részletfizetéssel ajánljuk honfitársainknak megvételre.

Irjon még ma magyarul és mi levélre magyarul válaszolunk vagy megbízottunkat leküldjük Önökhöz.

Honfitársi üdvözléssel

Dénes & Company,

435-7 Fourth Ave., Dixon Bulding
Real Estate Office
Ingatlan eladási iroda
Pittsburgh, Pa.

25-50 százalékos

Takarít meg

ha borokat, likőreket és minden egyéb szeszes italokat magától a termelőtől vásárol.

Cégünk The Schuster Company, Cleveland, Ohio, egy 1885-ben alapított kitűnő vállalat, és árukat teljes felelősséggel szállítjuk bármikor.

Előrendő árakhoz járják a következők:

Tízst. Treasterer gallonja	\$1.75	\$2.00	\$2.25	\$2.50	\$2.75
Tízst. Silvovits	"	\$1.75	\$2.00	\$2.25	\$2.50
Tízst. Cognac	"	\$1.50	\$1.75	\$2.00	\$2.25
Tízst. Whiskey	"	\$1.50	\$1.75	\$2.00	\$2.25
Igen finom Cordiale: Rostopachin per gallon		\$2.74	és \$3.24		
Egyéb Cordiale per gallon	\$1.50, \$2.24, \$3.54, és \$2.34	és olcsóbb			
Creme: Menthé, Violet, Coffee és egyéb per gallon	\$3.04 és feljebb				
Köményes per gallon		\$3.76, \$2.04, \$2.24 és \$2.74			

MI FIZETÜK A HADI ADOT.

Irjon teljes árjegyzékünkért borok, likőrek, cordiale, alcoholmentes italok, szőlők, ciders, borecseről, stb.

Szállítási feltételek: Készpénz a rendeléssel vagy draft a szállítólevéllel valamelyik bankra.

THE SCHUSTER COMPANY

Dept. Z. 2214-16-18 East 4-ik utca, CLEVELAND, O.
Szemben a Sheriff street Marketházak.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

ELADÓ üzletet vagy birtokot soronként 15 cent.
HAZASÁG és nyílás 1 közlemény soronként 25 cent.
TÁRSULATOK bányászokat kereső hirdetései: inchenként \$2.00.

Keresünk gyakorlott bányászokat

Eastern Ohio sán bányákban. Nálunk emberek előnyben részesítünk. Állandó munka. Jelenkezzen személyesen az alábbi társaságnál:

THE JEFFERSON COAL CO.
PINEY FORK, OHIO.

SZENBANYÁSZOK KERESTETNEK.

Unlon és semmi szűz bányákba Pittsburgh közelében. A szűz ó láány, nem szavazások, munka minden nap, annyi a kár, a mennyi képed megkapni. Fizetőd tónna szerint. Ezen házak házak nán feltárk részre. Férfiak, akik akarnak jó pénzt keresni, jöjjenek vagy írjanak erre a címre:

United Coal Corporation
Employment Dept.
424-4th Ave., Pittsburgh, Pa.
Hivatalos árak reggel 8.30-tól déli 12 óráig.

VILLAGE HOTEL

az állomással szemben
FRED. HITTORF, tulajdonos
Legjobb italokat tartunk rektáron. Magyarul is beszélünk. Kérjük a magyar bányászok pártfogását.

VINTONDALE, PA.

MUNKÁT KAPHAT 15-20 ember azonnal a Tomkins Cove-i bányában, a hol teljes erővel megyünk és a legkisebb kereset \$2.50 naponta. Azok a honfitársak, láraponta. Azok a honfitársak, a kik megunták már a municiós-késztést, vagy a földalatti munkát, forduljanak bizalommal hozzám állandó munka végett.

WARGA GYÖRGY, P. O. box 66, Tomkins Cove, N. Y.

Bányakovács kerestetik, aki a munkáját érti, ugyszintén streckes is. Magyar embereket akarunk és előnyben részesítünk családost ember. Irjon felvilágosításért e címre. O. W. Evans, Gen. Mgr. Sharrondale, Pike Co., Ky.

Régen fenálló cipő repaláló üzlet más vállalat miatt olcsón eladó. Jó, forgalmas hely, 4 gyár van a közelben. Bővebb fölvilágosításért irjon ezen címre:

Samuel Bordy,
408 West Street,
Homestead, Pa.

szabadalmakat készítek bel- és külföldön, azok értékesítését követően HERZOG ZSIGMOND az Egyesült Államok szabhadalmi hivatalában bejegyzett szabadalmi ügyvéd a hűbelségi kir. műegyetem tanársegéd okleveles mérnök.

110 NASSAU ST., NEW YORK.
Kéte és vasárnap 9:05-2nd Ave.

Dr. D. B. AKERS
ROGBOVS
Justice épület, a Leader Store felett
LOGAN, W. VA.
Kéri a magyarok pártfogását

Különös olcsó árak finom italoknál.

1 gal. 2 gal. 3 gal.
MAGYAR SZILVÓRIUM, 1 sz. minőség \$3.00 \$5.50 \$8.00
MAGYAR SZILVÓRIUM, legjobb 3.50 6.00 8.75
MARTIN'S 100 fok whiskey különleges. 2.55 4.47 6.63
OLD SECURITY a legfinomabb 3.00 5.50 7.90
Minden üveg itat az Egyesült Államok italtörvényeirel személt készült és földalatti vállalatunk minden céppért. — Ha nem megfelelő, visszaadjuk a pénzt.

Irjon részletes PALINKA és BOR-ÁRJEGYZÉKEINKÉRT, a mit szívesen küldünk INGYEN.

Martin Distilling Co.

545 Main St., Kansas City, Mo.
Department A

Ne tegye kockára gyermeke életét

Baby's Safety
Recommended for infants as a remedy for Wind, Colic, Indigestion and Teething trouble.
PRICE 35 CTS.
Prepared by
Royal Mfg. Co.
Duquesne, Pa.
Directions inside

Meg van állapítva az, hogy minden 10 gyermek közül 9 hal meg pielő korában azért, mert az anyja nem gondozza jól.

Ne hagyja gyermekét ari! Ne hagyja gyermekét szenevni!

Ha kis gyermeke aludt és nem alszik.
Ha kis gyermeke nyugtalan és nem alszik.
Ha gyermeke köhög, hangosra, szék- vagy székrekedéssel szenved.
Ha kis gyermekének fog jön és esztálit hágytat, sár és lázas, hány és hasmenése van, haszámja a világhíru

BABY'S SAFETY.
A BABY'S SAFETY már ezrekre menő gyermeket megmentett a haláltól.

Egy üveg BABY'S SAFETY ára hánadálattal együtt 35 cent. Itt van az eredeti csomag képe, vagy je ezt ki és visszatér meg a postának, akkor az eredeti fogja kapni. A BABY'S SAFETY kapható minden konyhai szűz- és patikában. — Ha ott helyben nem kaphatod, akkor küldjél be 1 napról dollárt egy levélben és mi postán bérmentve küldünk 3 üveg BABY'S SAFETY-t.

ROYAL MFG. CO.
Dep. M. Duquesne, Pa.

BANYÁSZOK KERESTETNEK

KERESÜNK NEGYVEN VAGY OTVEN GYAKORLOTT magyar asztályánkat. Állandó munka, öt és hat láb vastag sán réteg, semmiféle szűz. Van szűz kővel kezdve van, a szűz rétegen szállítjuk. Telephelyünk több jól megvilágított magyar bányában dolgozik. Van egy magyar telephelyünk és részben dánk a United Mine Work of American munká szervezettel egyetemesen küldünk és jumi (unlon) árakat fizetünk.

Ha hoznak ékar jóni, váltson jegyet Cedar Grove, W. Va. Vintonda, a Kanawha és Michigan vasuton.

Bővebb felvilágosításért Irjon erre a címre:

CHAS. C. GRESSBANG,
Asst. Gen. Mgr.
Kelly Creek Colliery Company
Ward, Kanawha Co. W. Va.

Megszállott olasz földön.

Az olasz háború egyik legérdekesebb fejezetének voltunk tanúi az Orizoui-országnál, amidőn ott öt kilométernyi távolságra benyomultak magyarokból, karintiaiakból, lengyelekből és horvátokból álló csapatrészeink az olasz területre és tizenegyet negyvenöt kilométernyi darabot birtokukba tartottak.

Valamikor a régi velencei köz társaság birtoka volt a megszállott terület, a középkorban épített régi utak vannak rajta, mögötte a Rio d'Avanza termékeny völgye nyílik meg. Az Orizoui-országnál olasz területen állnak a kétezerhátszáz kilencvenhárom méteres Monte Giadini és a 2495 méteres Monte Avanza hegyeinek, melyeken az olaszok foglaltak állást. A hadizenet utat napra parlamentiérték fűtőszárazól egy olasz őrmester jelent meg állásának előtt a következő üzenettel:

“Az olasz divízió parancsnoklő tábornoka felszólítja az osztrák magyarokat origoni állásuk kiirtására, ellenkező esetben tuleje birtokukban gygyverrel megvirja a szorosot és győzelem után vérfürdőt rendez.”

A minnek papirját, a parlament igazolványát kérték. Nem volt igazolvány, mire elfogták. Elmondották, hogy degradált bersaglieri tiszt. A háború kitörvén, őrmesternek nevezték ki, mert kevés jó aliatzjuk van. A fogságnak láthatóan örült, amiből arra következtetnek, hogy dezertőrként jött, vagy állásának kikérelésére küldték.

Válaszol az állítólagos parlament üzenetére, önként jelentkező katonáink a Monte Peralbára vezető nyaktörvén meredek kamint a kézigrántókkal és puskatúzzal előtűk, elárazották az alatta levő állásokat, mire a bersaglieriek elmenekültek. A Rio d'Avanza völgyében sátorlábort láttak a csaecuról, valószínűleg olasz rakétákról. Tüzérségünk néhány apránként küldött sző ártakra, az olaszok elfutottak onnan s azóta még éjjel sem mertek visszatérni a rakétákhöz.

Az olaszok most megerősítették a Monte Ciadini, melyet egy bersaglieri ezred egyik zászlóaljja védett. Július elején, hajnali három órákor, támadásra indultak csapataink a Monte Ciadini ellen. Bravours tüzérségi előkészítés

után hajnali négy órákor gyalogságunk rohamátóvolságnnyra jutott az olasz állásokhoz. Tüzérségünk ekkor becsütette a tüzelést a gyalogságunk gépfegyverekből és pusktákból golyózáport adódtat az olaszokra. A bersaglieriek sebesültjeiket sátorlápára fektetve, a lőttáikat a hegyről legurítva menekültek, számos fegyvert, tollas süveget, köpenyt, patronasomogot és háztáskát hagyva állásaikban.

— Gyalogságunk megszállotta az olasz lövészárkokat.

A Monte Ciadini alsóbb gerincén egy bersaglieri ezred egyik százada megsebesítette az ellenállást. A csaecuról oldaltűzet kaptak és néhány kézigrántót dobáltak közéjük, mire megfutottak.

Nagyon szép jelenet következett ezután. A katonák hangos búrurál üdvözölték parancsot kukt, aki a tűzvonalból vezette az egész támadást. Az olaszoknál talált kézigrántókat a minnek házikúdták. A sziklák közül havasi gyopárt szakítottak. A front mögött levő egész mezd tele volt alpesi rózsákkal. Azt letarolták és leveleken elküldték hozzátartozóiknak.

Érdekes, hogy tüzérségünk egyenesen betálat az olasz árkokba. Az olaszok vesztesége legalább hatvan halott volt. Saját veszteségünk öt könnyű sebesült.

A megszállott vidék közelében valaha német telepeksek láttak, a mit az itteni falvak és csaecurak népi bizonyítanak. — Vorderherberg, Hinterbichel, Karl, Hinterkerl nevű csaecur és falok vannak a közelében.

Az olasz állásokban zsákmányolt tőltényesomogok fölírata következő: Palottala. Armi mo mitragiatrio. Bologna. 1913.

MAGYAR-OSZTRAK CSATÁRA. JÓ ÁLLITOLÁSOK KATASZTRÓFÁJA.

A magyar-osztrák flotta egyik legnagyobb csatahajója — sűrűhí jelentések szerint — a polai kikötőben robbanás következtében elsüllyedt.

A hirt Dalmácián keresztül vitették Svájcba, ahonnan aztán a külföldi sajtó vitte szárnyra a gyűszűt. Saját hírt. Hogy mi igaz a dologban, még eddig nem sikerült egész biztosssággal megállapítani.

MIÉRT NEM ÉL WEST VIRGINIA LEGSZEBB PLÉSZÉN?

Kitűnő kereset, igen jó házak, egészséges viszonyok, jó bándamód.

TAMS, W. VA.

Kérdezz meg az itt élő magyarokat. — Iskola, templom, Verhovay Betegseggyógyzó Egylet. — Szükségünk van 50 jó magyar bányászra. — Irjon további felvilágosításért, magyarul, vagy angolul:

Gulf Smokeless Coal Co.
TAMS, W. VA.

Bányászok kerestetnek.

Junius 16-án emeltük a fizetéseket

Nő és magános emberek a STONEGA COKE and COAL COMPANY virginiai bányában. Pik és masina sán, nyitott lámpa, jó top és száraz bányák. Magas szén, jó megvilágítási viszonyok. Peda két henteskötő. Megfelelő személyeknek utiköltséget előlegünk. Bővebb felvilágosításért Irjon e címre magyarul: STONEGA COKE and COAL CO. Box 140, STONEGA, VA.

BANYÁSZOK KERESTETNEK

Jó bányászok Állandó és biztos munkát találhatnak a FEDERAL COAL & COKE CO. bányájában, GRANTTOWN, W. VA. — A telephely meg minden modern felszerelés, jó lakóházak, iskolák, templonok, jó víz, gőz és villanyvilágítás. A bányászok keresete napl 4- és 5 dollár közt változik. — Irjon magyarul, ha felvilágosítást akar és magyarul fogunk rá válaszolni.

Federal Coal & Coke Co., Granttown W. Va.

Elkins Coal & Coke Company MORGANTOWN, W. VA.

Felvezünk egy néhány jó bányászt, a szűzretek magyar és tők embereket. Jól fizetett csatadokokat. Állandó munkánk van, jó fizetés. Kitűnő lakások, ingyenes villanyvilágítással. A megvilágítás nem drága. Jöjjenek azonnal, vagy írjon e címre:

Mr. J. B. HANFORD, General Superintendent.

Elkins Coal & Coke Co., Morgantown, W. Va.

Jó kereset

a bányáinkban,

Jó élet

a telephelyen, ezekről ismerik a magyarok a mi bányáinkat.

Régeszázad a bányá, magas szén van benne, a jó levegő. Pikkol és minőségű dolgozók, a munká állandó; több pénz kereset nálunk, mint másfelé mátt.

Vannak templomok, iskolák, Verhovay és munkás beteggyógyzó egy letek.

JÓ MAGYAR BUDOSHAZAK MAGANOSOK RÉSZERE.

Sok magyar család, egész magyar falu van a telepen; jó barátok közt él itt az ember, és az, meg a jó kereset tartja nálunk eregig.

UTIKÖLTSÉGET, MEGFELELŐ EMBERNÉF. ELŐLEGELZONK.

Jöjjenek azonnal, vagy írjon magyarul felvilágosításért.

CLINCHFIELD COAL CORPORATION DANTE, Va.

A Red Jacket Consolidated Coal & Coke Co.

ÚJ BANYÁKAT NYIT

és így újabb embereket hajlandó alkalmazni. A bányák minden nap teljes időt dolgoznak, kitűnő munkák viszonyok vannak. — Jó, új plasterozott lakóházak állnak bányászaink rendelkezésére; jó iskolák és templonok. Sok magyar emberről van és két magyar beteggyógyzó egyet a telepen. A bányákban minden kiskorból terített külön megfigyelésünk van, titelmes és 16 szakemberek, a kik a gyakorlatlan munkásokkal szűz sának utba igazított és különben nagy gondot fordítanak bányászaink teljes épségére, valamint arra, hogy minden egyes embertnek állandóan előkészítjük legyen és emellett panaszra ne legyen oka a bányászok. Embereink közül nagyon sokan vannak, a kik napi hat órai munka idő mellett száz dollárért felül keresnek bányában. Jöjjenek hozzánk és itt jó munka állást kapni. Jöjjenek a Norfolk és Western vasuton. Az állomás neve, a hol leuazál: MATEVAN, W. VA. Ha előbb ír hozzánk, a posta neve: RED JACKET, W. VA.

CALUMET STATE BANK CALUMET, MICH.

Tőke, tartalék és haszon: \$170,000

BETÉTEKRE RENDES KAMATOT FIZETÜNK KCLFOLNI OSZTRÁK MÉR TÁNYOS. ARHAN KULD PANZT

Kérjük a magyarok pártfogását